

Na podlagi 12. in 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11-ORZVKD39, 90/12 in 111/13) in 20. člena Statuta Občine Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Prepih, št. 24/06-UPB1, 47/08) ter Strokovnih podlag za razglasitev kulturnih spomenikov lokalnega pomena za občino Gornja Radgona, ki jih je pripravil Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor (junij 2014), je Občinski svet Občine Gornja Radgona na _____. redni seji dne _____ sprejel

ODLOK

o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Gornja Radgona

1. člen

S tem odlokom Občina Gornja Radgona (v nadaljevanju: občina) razglašča kulturne spomenike lokalnega pomena na območju občine Gornja Radgona.

2. člen

Namen odloka je, da se ohranijo kulturne, zgodovinske, arheološke, urbanistične, etnološke in umetnostno-zgodovinske vrednote ter zagotovi njihov nadaljnji obstoj v občini.

3. člen

Odlok vsebuje naslednja določila o kulturnih spomenikih, ki jih povzema iz strokovnih podlag Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor (junij 2014), in sicer:

- identifikacijo spomenika, ki zajema evidenčno številko dediščine (v nadaljevanju: EŠD), ime enote in natančno lokacijo,
- opis lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik,
- opis varstvenega režima spomenika,
- vplivno območje, pri čemer so upoštevane zgodovinske, funkcionalne in vizualne lastnosti ter pomen spomenika,
- merilo, v katerem so vrisane meje območij kulturnih spomenikov in njihovih vplivnih območij na digitalnem in preglednem katastrskem načrtu.

4. člen

Kulturno dediščino predstavljajo območja in kompleksi, grajeni ali drugače oblikovani objekti, predmeti ali skupine predmetov oziroma ohranjena materialna dela kot rezultat ustvarjalnosti človeka in njegovih različnih dejavnosti, družbenega razvoja in dogajanj, značilnih za posamezna obdobja v slovenskem in širšem prostoru, katerih varstvo je zaradi njihovega zgodovinskega, kulturnega in civilizacijskega pomena v javnem interesu. Dediščina, katere značilnosti so po strokovnih merilih posebnega pomena za ožje in širše lokalno okolje, lahko dobi status spomenika lokalnega pomena.

Spomeniki so posamezni premični in nepremični predmeti, njihove zbirke, stavbe, naselja ali njihovi deli ter območja. Po svojih lastnostih so predvsem:

- **arheološka najdišča** so originalni kraji deponiranja arheoloških ostalin, to je stvari in vsakršnih sledov človekovega delovanja iz preteklih obdobij, ki so identificirani z ustreznimi strokovnimi postopki;
- **stavbe** so eno ali več prostorni grajeni objekti s streho. So odraz in primer stopenj gospodarskega, kulturnega, socialnega, političnega, tehnološkega in verskega razvoja. Ločimo gospodarsko/proizvodne, javne, poslovne in stanovanjske stavbe, ki spadajo v okvir profanih stavb, ter sakralne stavbe, ki so v osnovi namenjene bogoslužju;
- **parki in vrtovi** so deli odprtega prostora, oblikovani v razmerju med grajenimi in oblikovanimi objekti, rastlinjem, vodo in reliefom. V to zvrst sodijo drevoredi, alpinetumi, gaji, rozariji, skalnjaki, zeliščni vrtovi in druge vrtno-arhitekturne ureditve (ureditve javnih prostorov);
- **stavbe s parki in vrtovi** so enovite celote oblikovanega odprtega prostora in grajenih objektov. Ločimo profane stavbe s parki ali z vrtovi (dvorec s parkom ali z vrtom, grad s parkom ali z vrtom, zdravilišče) in sakralne stavbe s parki ali z vrtovi;

- **spominski objekti ali kraji** so grajeni ali oblikovani objekti in prostori izražanja spoštovanja ter spominjanja na neko osebo, dejavnost, dejstvo, dogodek. Ločimo domove pomembnih osebnosti, znamenja, objekte in kraje mrtvih, kraje zgodovinskih dogodkov, preproste vojaške objekte, kraje spominjanja na človeško poselitve ali dejavnost;
- **drugi objekti in naprave** so grajeni objekti ali večji predmeti iz več sestavljenih delov in služijo tistim človeškim potrebam, ki niso bivanje ali opravljanje dejavnosti v stavbi. So odraz in primer stopenj gospodarskega, kulturnega, političnega in tehnološkega razvoja. Ločimo delovne naprave, industrijske/gospodarske objekte, kulturne in vadbene objekte, objekte transportne infrastrukture, objekte urbane opreme, signalne ter merilne naprave in objekte ter zidove in jarke;
- **naselja in njihovi deli** so prostori trajne človeške poselitve, združujejo bivališča z javnimi objekti, prostori in funkcijami. Obsegajo podeželska (zaselek, vas), trška in mestna naselja, njihove dele (trg, četrt, kolonija, ulica) ter druga območja poselitve skupaj s pripadajočimi zemljišči;
- **kulturna krajina** je del odprtega prostora z naravnimi in grajenimi ali oblikovanimi sestavinami, katerega strukturo, razvoj in rabo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnosti. Glede na strukturo značilnosti ločimo kmetijske krajine, poseljene krajine in zgodovinske krajine;
- **ostalo** je zvrst, v katero sodi nepremična kulturna dediščina, ki je ni mogoče uvrstiti v nobeno od naštetih zvrsti.

5. člen

Za kulturne spomenike lokalnega pomena se razglasijo naslednje enote dediščine:

a) Arheološka najdišča

EŠD: 14273, Ime enote: Gornja Radgona - Prazgodovinska naselbina

Naselje: Gornja Radgona

Lokacija: parc. št.: 648/1, 648/2, 649, 650/1, 650/2, 650/3, 650/4, 650/5, 650/6, 650/7, 650/8, 650/10, 650/12, 650/13, 650/14, 650/15, vzhodni del 665, osrednji del 1227/1, 1227/7, 1227/8 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Najdbe kulturnih plasti z odlomki lončenine na prostoru avtobusne postaje in gradu Šahenturn dokazujejo obstoj prazgodovinske naselbine iz obdobja kulture žarnih grobišč. Arheološko najdišče je pomembno za razumevanje poselitvene slike pokrajine ob Muri v pozni bronasti dobi.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- v zemljišča se posega le izjemoma, in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa;
- v takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodno zaščitno izkopavanje s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

EŠD: 6674, Ime enote: Gornja Radgona - Prazgodovinska naselbina »Grajski grič«

Naselje: Gornja Radgona

Lokacija: parc. št.: 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39/1, 39/2, 40, 41, 43/1, 43/2, 44/1, 44/2, 44/3, 44/4, 44/5, 46, 47, 50/12, 50/13, 64, 65/2, 65/4, 65/5, 65/6, 65/7, 65/8, 65/9, 65/10, 65/11, 65/12, 65/13, 65/14, 65/17, 65/18, 65/19, 65/20, 65/22, 65/23, 65/24, 65/25, 66, 67, 68, 69/3, 69/4, 70/1, 70/2, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 79, 80, 81, 83, 3, 83/4, 83/5, 88, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410/2, 410/3, 410/4, 411, 412, 413/1, 413/2, 413/3, 413/4, 413/5, 414, 415, 416/1, 416/2, 417, 418, 419, 42, 420, 421, 422, 423, 424/1, 424/2, 425, 426, 427, 428/1, 428/2, 429, 430, 431/1, 431/2, 432/2, 433/2, 434/2, 434/3, 434/6, 434/7, 434/8, 435, 436/1, 436/2, 436/3, 436/4, 436/5, 436/6, 437/1, 437/2, 437/3, 437/4, 439/2, 439/3, 439/5, 439/6, 439/7, 439/8, 439/9, 439/10, 439/11, 439/12, 440/1, 440/2, 440/3, 440/4, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456/1, 456/2, 456/3, 457, 458, 459, 460, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 1220, 1221/2, severni del 1272/2 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Arheološke najdbe na Grajskem griču dokazujejo obstoj prazgodovinske naselbine iz obdobja kulture žarnih grobišč, železne dobe in zgodnjega srednjega veka. Gre za centralno naselbino iz obdobja starejše železne dobe širšega regionalnega pomena.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;

- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved obdelave zemljišča na način, ki bi zahteval globlje posege v zemljo ali spreminjal konfiguracijo terena;
- čim bolj omejeno uporabo kemičnih sredstev za gnojenje in zatiranje škodljivcev;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 954, Ime enote: Gornji Ivanjci - Gomila Ižmenska dobrava

Naselje: Gornji Ivanjci

Lokacija: parc. št.: 262 k.o. Gornji Ivanjci.

Utemeljitev razglasitve: V gozdu Ižmenska dobrava, severno od ceste Negova – Spodnji Ivanjci, leži nepoškodovana gomila iz neznanega časa s premerom 12,5 metra in ohranjeno višino 0,7 metra. Gomila predstavlja pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved izkopavanja panjev in skal;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 14280, Ime enote: Gornji Ivanjci - Gomila I

Naselje: Gornji Ivanjci

Lokacija: parc. št.: 101/3 k.o. Gornji Ivanjci.

Utemeljitev razglasitve: Na robu gozda zahodno od Škofove domačije leži nepoškodovana gomila iz neznanega časa s premerom 14 metrov in ohranjeno višino 1,2 metra. Gomila predstavlja pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved izkopavanja panjev in skal;
- prepoved vpeljave novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;
- čim bolj omejeno uporabo kemičnih sredstev za gnojenje in zatiranje škodljivcev;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 933, Ime enote: Gornji Ivanjci - Gomila II

Naselje: Gornji Ivanjci

Lokacija: severni del parc. št.: 63/2 k.o. Gornji Ivanjci.

Utemeljitev razglasitve: Na robu gozda zahodno od Bračičeve domačije leži nepoškodovana gomila iz neznanega časa s premerom 11 metrov in ohranjeno višino 0,5 metra. Gomila predstavlja pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved izkopavanja panjev in skal;
- prepoved vpeljave novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;
- čim bolj omejeno uporabo kemičnih sredstev za gnojenje in zatiranje škodljivcev;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 14278, Ime enote: Gornji Ivanjci - Gomilno grobišče »Ižmenska dobrava«

Naselje: Gornji Ivanjci

Lokacija: parc. št.: 260/2 in 260/4 k.o. Gornji Ivanjci.

Utemeljitev razglasitve: Med cesto Negova - Ivanjci in jezom »Negovskega jezera« leži v gozdu šest nizkih nepoškodovanih gomil s premeri do 13,5 m in ohranjenimi višinami do 0,8 m. Gomili 1 in 2 sta bili 1962. leta sondirani in po keramiki sodeč pripadata prazgodovinskemu obdobju. Gomile predstavlja pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved izkopavanja panjev in skal;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 6683, Ime enote: Hercegovščak - Rimska gomila

Naselje: Hercegovščak

Lokacija: parc. št.: 51/4, 51/18, 51/25 k.o. Hercegovščak.

Utemeljitev razglasitve: Na gozdnatem pobočju južno od hiše Podgrad 27 leži nepoškodovana gomila s premerom 21 m in višino 3,5 m. Gomila predstavlja pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;

- prepoved izkopavanja panjev in skal;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 6675, Ime enote: Hercegovščak - Rimsko gomilno grobišče

Naselje: Hercegovščak

Lokacija: parc. št.: 51/13, 51/14, 100/2, 100/3, 100/4, osrednji del 430 k.o. Hercegovščak.

Utemeljitev razglasitve: Na severnem vznožju gozdnatega grebena leži skupina delno poškodovanih devetih rimskih gomil s premeri od 7,5 m do 13 m in ohranjenimi višinami od 0,6 m do 2,2 m. Gomilno grobišče je poškodovano zaradi »divjega kopanja« in gradnje gozdne ceste. Gomile predstavljajo pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved izkopavanja panjev in skal;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 935, Ime enote: Kunova - Rimsko gomilno grobišče

Naselje: Kunova

Lokacija: parc. št.: 357/5 k.o. Kunova

Utemeljitev razglasitve: V gozdu severno od Negovskega jezera in ceste Negova - Spodnji Ivanjci ležijo štiri nepoškodovane gomile, premera od 10 do 12 m, višine pa od 0,2 do 0,5m. Gomile predstavljajo pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved izkopavanja panjev in skal;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 949, Ime enote: Lastomerci - Rimskodobna gomila I

Naselje: Lastomerci

Lokacija: zahodni del parc. št.: 475 k.o. Lastomerci.

Utemeljitev razglasitve: Na gozdnatem pobočju leži leta 2007 razkopana rimska gomila s premerom 18 m in ohranjeno višino 2 m. Gomila predstavlja pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved izkopavanja panjev in skal;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 1476, Ime enote: Lastomerci - Rimskodobna gomila II

Naselje: Lastomerci

Lokacija: parc. št.: 279/1 k.o. Lastomerci.

Utemeljitev razglasitve: Na robu gozda leži do polovice poškodovana rimska gomila s premerom 17 m in ohranjeno višino 2,6 m. Gomila predstavlja pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved izkopavanja panjev in skal;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 936, Ime enote: Lastomerci - Rimsko gomilno grobišče

Naselje: Lastomerci

Lokacija: južni del parc. št.: 300/12 k.o. Lastomerci.

Utemeljitev razglasitve: Na pobočju nad dolino Ščavnice je v gozdu pet manjših nepoškodovanih rimskih gomil s premeri 6 - 8 m in višinami 0,4 do 0,9 metra. Gomile predstavljajo pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved izkopavanja panjev in skal;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 14279, Ime enote: Lokavci - Gomilno grobišče »Ivanjševska dobrava«

Naselje: Lokavci

Lokacija: parc. št.: 1117/9 k.o. Negova.

Utemeljitev razglasitve: V gozdu ob cesti Negova - Ivanjševci je gomilno grobišče s petnajstimi, verjetno rimskimi, gomilami. V večini so nepoškodovane s premeri 11 m do 25 m in višinami 0,5 m do 1,8 m. Gomile predstavljajo pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved izkopavanja panjev in skal;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 937, Ime enote: Očeslavci - Gomila

Naselje: Očeslavci

Lokacija: parc. št.: 275/1 k.o. Očeslavci.

Utemeljitev razglasitve: Severovzhodno od vasi je v gozdu delno prekopana in izravnana gomila iz neznanega časa s premerom 22 m in višino 1,4 m. Gomila predstavlja pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved izkopavanja panjev in skal;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 9673, Ime enote: Očeslavci - Gomilno grobišče »Gomile«

Naselje: Očeslavci

Lokacija: parc. št.: 279/4, 280/4 k.o. Očeslavci.

Utemeljitev razglasitve: V gozdu, vzhodno nad vasjo z ledinskim imenom Gomile, ležijo tri gomile iz neznanega časa. Ena je cela, druga skoraj zravnana in tretja poškodovana s kolovozom. Imajo premere 6-15 m in ohranjene višine od 0,4 do 0,8 m. Gomile predstavljajo pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved izkopavanja panjev in skal;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;

- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 14275, Ime enote: Podgrad - Gomila I

Naselje: Podgrad

Lokacija: parc. št.: 570/2, 571, 578, 579, 580 k.o. Hercegovščak.

Utemeljitev razglasitve: Severno ob cesti Gornja Radgona - Apače, proti Muri, leži prazgodovinska gomila s premerom 26 m in višino 3,5 m. Vzhodno in severovzhodno od nje so sledovi že zravnanih gomil. Gomila predstavlja pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved vpeljave novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;
- čim bolj omejeno uporabo kemičnih sredstev za gnojenje in zatiranje škodljivcev;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 14276, Ime enote: Podgrad - Gomila II

Naselje: Podgrad

Lokacija: zahodni del parc. št.: 601/1 k.o. Hercegovščak.

Utemeljitev razglasitve: Prazgodovinska gomila s premerom 21 metrov in ohranjeno višino 3,5 metra je v celoti porasla z drevjem in grmičevjem. Nekaj dreves na vrhu gomile je odstranjenih. Gomila leži južno od ceste Podgrad - Gornja Radgona. Danes je v gomili obokana vinska klet v velikosti 4 x 3 metre. Vinska klet je bila pozidana z opeko okoli leta 1924. Vhod v vinsko klet je iz severne strani gomile. Gomila predstavlja pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved izkopavanja panjev in skal;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 6677, Ime enote: Podgrad - Gomila III

Naselje: Podgrad

Lokacija: parc. št.: 132/3 k.o. Hercegovščak.

Utemeljitev razglasitve: Prazgodovinska gomila s premerom 30 metrov. Gomila leži severno od ceste Lomanoše - Gornja Radgona. Gomila predstavlja pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;

- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 14277, Ime enote: Podgrad - Gomila IV

Naselje: Podgrad

Lokacija: severni del parc. št.: 140/2 k.o. Hercegovščak.

Utemeljitev razglasitve: Prazgodovinska gomila s premerom 14,5 metrov. Gomila leži severno od ceste Lomanoše - Gornja Radgona. Gomila predstavlja pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved vpeljave novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;
- čim bolj omejeno uporabo kemičnih sredstev za gnojenje in zatiranje škodljivcev;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 950, Ime enote: Ptujška Cesta - Rimska gomila

Naselje: Ptujška Cesta

Lokacija: parc. št.: 628/2 k.o. Orehovci.

Utemeljitev razglasitve: Na pobočju grebena, zahodno od ceste Spodnji Ivanjci - Gornja Radgona, leži v gozdu nepoškodovana rimska gomila s premerom 11 m in višino 1,1 m. Gomila predstavlja pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved izkopavanja panjev in skal;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 6678, Ime enote: Spodnja Ščavnica - Gomilno grobišče

Naselje: Spodnja Ščavnica

Lokacija: parc. št.: 712/1 k.o. Spodnja Ščavnica.

Utemeljitev razglasitve: Južno od ceste Benedikt - Gornja Radgona, so na ploskem hrbtu v gozdu 4 nepoškodovane gomile iz neznanega časa, s premeri 15 - 21 m in višinami 1 - 1,3 m. Gomile predstavljajo pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved izkopavanja panjev in skal;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 940, Ime enote: Spodnji Ivanjci - Rimsko gomilno grobišče

Naselje: Spodnji Ivanjci

Lokacija: parc. št.: 488 k.o. Spodnji Ivanjci.

Utemeljitev razglasitve: Južno ob cesti Grabonoš - Spodnji Ivanjci je v gozdu deset delno prekopanih rimskih gomil s premeri od 6,5 m do 15 m in ohranjenimi višinami od 0,2 m in do 2,1 m. Gomile predstavljajo pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved izkopavanja panjev in skal;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 943, Ime enote: Stavešinski Vrh - Rimsko gomilno grobišče

Naselje: Stavešinski Vrh

Lokacija: parc. št.: 216/3, 216/4, 217/3, 217/4, 218/3, 218/4, 219/3, 219/4, 220/3, 220/4, 221/3, 221/4 k.o. Stavešinci.

Utemeljitev razglasitve: V gozdu, na vznožju grebena in severno od križišča cest Ivanjci - Gornja Radgona ter Spodnja Ščavnica - Očeslavci, leži v gruči 22 delno prekopanih rimskih gomil s premeri od 4 m do 10 m in višinami od 3 do 1,5 m. Gomile predstavljajo pomemben prostorski marker v historični kulturni krajini.

Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- ohranjanje zemljišča v obstoječem stanju, pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje;
- prepoved odkopavanja, nasipavanja ali drugačnega poseganja v teren;
- prepoved izkopavanja panjev in skal;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega preučevanja in/ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge prostorske možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takšnem primeru je potrebno zagotoviti predhodne arheološke raziskave s pridobitvijo popolnega najdiščnega arhiva in njegovo obdelavo;

- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

Merilo: M = 1: 2880

b) Stavbe

EŠD: 18055, Ime enote: Črešnjevci - Domačija Šantl

Naselje: Črešnjevci, Hišna številka: 121

Lokacija: parc. št.: 1053, zahodni del parc. št. 1054 k.o. Črešnjevci.

Utemeljitev razglasitve: Ob cesti v ravninskem predelu razloženega naselja stoji domačija Šantl. Sestoji iz stanovanjske hiše, večjega gospodarskega poslopja, preše z zrnsko kletjo in družinske kapele.

Pritlična hiša z glavno sedemosno fasado, stoji vzdolž ceste. Ima bogato rustikalno fasadno profilacijo, ki jo mestoma poudarja rastlinska mozaično oblikovana dekoracija. Na delu šivanega roba je vidna letnica 1909. Profiliran pravokotni portal krasijo masivna lesena dvokrilna vrata z ohranjenim okovjem. Ohranjena je večina starega stavbnega pohištva. Okna so lesena dvokrilna z nadsvetlobo. Ščitijo jih kovane okenske mreže in lesene lamelne polkne. Južni dvoosni zatrep delita dve manjši okni z lamelnimi naoknicami. Sredi zatrepa v osi slemena, je zračna lina v obliki triperesne detelje. Klet se nahaja v južni polovici hiše in je v celoti obokana. Pravokotno, ločeno od stanovanjske hiše, stoji večje zidano gospodarsko poslopje, ki združuje pod isto opečno dvokapnico več prostorov z gospodarsko namembnostjo: svinjski kotel, štalca (svinjski hlev), hlev za krave in konje, na podstrešnem delu je bil senik. Vzporedno s hlevi stoji lesena stavba s prešo iz leta 1938, ki se stika z zidano dvocelično zrnsko kletjo. Prostor za hranjenje zrnja je dostopen iz preše. V drugi del, ki je rabil za žganjekuho, kasneje za manjšo bivalno sobico, vodijo zunanje lesene stopnice. Zrnška klet je vrhkletna. Pod njo je še ena klet, kamor vodijo lesena ležeča dvokrilna vrata. Celoten kompleks zaključuje družinska kapela, postavljena po I. svetovni vojni. Ves stavbni kompleks je redek primer še ohranjene domačije večjega kmeta z začetka 20. stoletja, ki so nekdaj dajale svojstven pečat ravninskem predelu tipičnega razloženega naselja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 6727, Ime enote: Črešnjevci - Koroščeva vila

Naselje: Črešnjevci, Hišna številka: 170

Lokacija: parc. št.: 732/3, 733/2, 733/3, 733/4, 733/5, 733/6 k.o. Črešnjevci.

Utemeljitev razglasitve: Koroščeva vila stoji med vinogradi na hribu na obrobju razloženega naselja. Nadstropno gosposko hišo iz leta 1889 odlikuje reprezentančna fasada z izstopajočim rizalitom, ki rabi kot vhod v bivalni del. Polkrožno oblikovan vhodni portal vodi po kamnitih stopnicah do notranjih vrat. Zraven njega je vhod v kletne prostore skozi potlačen polkrožno zaključen kamnit portal. Stopnišče v klet zapirajo dekorativna kovana vrata. Hiša ima na dvoosni čelni fasadi nadstropno verando, ki je v nadstropnem delu lesena, spodnji pritlični del pa je opečnat. Fasadno členitev poudarjajo profilirane okenske karnise in police, podstrešni venec, venčni zidec ter šivani robovi. Stavbno pohištvo je prenovljeno. Ohranjena so le zunanja in notranja vrata z okovjem. Z nadstropno hišo se stika pritlični del, kjer je bila nekdaj preša. V neposredni bližini, pravokotno na vilo stoji pritlična viničarija z gospodarskim poslopjem pod isto streho. Pokriva jo opečna dvokapnica z delnim čopom. Koroščeva vila predstavlja primer kompleksa veleposestniškega gospodarstva, kar je bilo v preteklosti stalnica vinogradniških območij z izjemnimi legami vinogradov.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 18059, Ime enote: Črešnjevci - Vila Holt

Naselje: Črešnjevci, Hišna številka: 81

Lokacija: parc. št.: 714/3 k. o. Črešnjevci.

Utemeljitev razglasitve: Mogočna nadstropna vila stoji nekoliko pomaknjena v stran od ceste ob vznožju vinogradov. Pokriva jo opečna mansardna streha z manjšimi predelavami (neustrezna strešna okna - frčade). Fasado krasita nadstropni in mansardni leseni gank. Na dvoriščni strani je ohranjena lesena nadstropna terasa z izrezljanimi detajli. Hiša je v celoti podkletena. Nekdaj je to bila mogočna vinska klet. Stavbno pohištvo je v celoti prenovljeno. Gre za primer še ohranjene ambiciozno zasnovane vinogradniške arhitekture iz 19. stoletja, ki je bila nekdanj v lasti avstrijskega veleposestnika iz Graza. Kot taka predstavlja stanovanjsko enoto veleposestniškega gospodarstva, ki jo je nekdanj spremljalo še pritlično gospodarsko poslopje s prešo in manjše viničarije.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 22222, Ime enote: Gornji Ivanjci - Breznikova vila

Naselje: Gornji Ivanjci, Hišna številka: 11

Lokacija: parc. št.: 11/3, južni del parc. št. 91, 95/2, 95/3, vzhodni del 324/5 k.o. Gornji Ivanjci.

Utemeljitev razglasitve: Sredi manjšega obcestnega naselja, tik ob cesti, stoji nadstropna stanovanjska hiša z zelo ambiciozno historično zasnovano fasadno profilacijo, ki je sledila meščanskim vzorom. Razen stanovanjske stavbe, se je ohranilo tudi pritlično zidano gospodarsko poslopje. Stanovanjsko hišo pokriva opečna dvokapnica, ki zaradi izstopajočega rizalita tvori streho v obliki črke »T«. V rizalitem delu je bogato profiliran potlačen segmentno oblikovan portal. Glavni vhod v hišo zapirajo lesena dvokrilna vrata z izjemnimi mizarskimi detajli in z izrezljano letnico 1923. Del fasadne profilacije, v osrednji osi rizalita, nad glavnim vhodom, na svojstven način prezentira večja polkrožno oblikovana pokončna niša brez poslikav. Taisto os v zatrepnem delu nadaljuje zbledela in nejasna upodobitev svetnika. Tik pod slemenom se fasadna delitev rizalita zaključuje z manjšo polkrožno okensko odprtino s poudarjenim okvirjem. Glavna in obe stranski fasadi sta izjemno profilirani. Delitev zadnje dvoriščne fasade je nakazana s poudarjenimi vertikalami in horizontalami. Ohranjeno je vso prvotno stavbno pohištvo. Vsa okna so lesena, dvojna in dvokrilna. Delitev pritličnih oken se razlikuje od tistih v nadstropju. Ta prva imajo delitev kril na tri polja, ta druga se delijo na dve krili z nadsvetlobo. Tlorisna zasnova pritličja kaže, da sta bila v sprednjem delu dve večji sobi, v zadnjem delu pa prostori, ki so rabili kot shramba. V sobe nadstropja vodijo lesene stopnice, od koder je dostopno tudi podstrežje. Gospodarsko poslopje stoji nekoliko v stran, vzporedno s stanovanjsko hišo. Je pritlično, zidano in prekrto z opečno dvokapnico. Stavbno pohištvo je novejšega datuma.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 18376, Ime enote: Gornji Ivanjci - Domačija Breznik

Naselje: Gornji Ivanjci, Hišna številka: 17

Lokacija: parc. št.: 352, 353, 354, 355, 357/2, severovzhodni del 358, vzhodni del 359 k.o. Gornji Ivanjci.

Utemeljitev razglasitve: Nekoliko pomaknjeno od lokalne ceste, leži izjemen kompleks večjega kmečkega gospodarstva. Sestoji iz stanovanjske hiše in več gospodarskih poslopij, na gosto posejanih okoli hiše. Hiša z letnico 1887 na kamnitem portalu, je pritlična, delno podkletena in pokrita z opečno dvokapnico. Ima zelo bogato rustikalno fasadno profilacijo. Svojestven element fasadne delitve, predstavlja kamniti portal iz avtohtonega peščenjaka s kamnoseškimi detajli. V notranjost hiše vodijo hrastova dvokrilna vrata z izjemnim rezbarsko oblikovanim okrasjem in ohranjenim okovjem. Izjemnost vrat poudarja zastekljena nadsvetloba, ki

jo ščiti dekorativno oblikovana kovana mreža. V tlorisu, v osi glavnih vhodnih vrat, se na zadnji dvoriščni strani odpirajo zadnja prav tako lesena dvokrilna vrata z manjšimi rezbarskimi detajli. Ohranjeno je vso starejše stavbno pohištvo. Okna so dvojna, dvokrilna z delitvijo kril na tri polja. Ščitijo jih kovane okenske mreže in lesene lamelne polkne. Hiša ima klasično tlorisno razdelitev. Strop v kuhinji krasijo banjasti oboki z oprogami. Večji kompleks gospodarskih poslopij, v obliki črke »L«, stoji ločeno od stanovanjske hiše. Nekoliko stran, za omenjenimi gospodarskim nizom, sta preša iz leta 1908 in edinstven še ohranjen primer »lanišnice« (sušilnice lanu). Ob vhodu na kmetijo stoji kapelica iz l. 1920. Domačija je edinstven primer še aktivnega kmečkega gospodarstva, katerega začetki segajo v drugo polovico 19. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 27521, Ime enote: Gornji Ivanjci - Domačija Pivar

Naselje: Gornji Ivanjci, Hišna številka: 22

Lokacija: parc. št.: 275, severni del 276/1, 276/2, 276/3, 277 k.o. Gornji Ivanjci.

Utemeljitev razglasitve: Nekoliko vstran od ceste leži kmetija, ki obsega pritlično stanovanjsko hišo, večje gospodarsko poslopje s hlevi, skednjem in svinjaki ter manjšo stavbo s prešo. Pritlična stanovanjska hiša, je z vzdolžno stranico obrnjena proti cesti. Mestoma poškodovan omet odkriva kamniti temeljni zidec, ki je nakazan v sivkastem tonu, kakor tudi samo ilovnato podlago obstoječemu beležu. Pokriva jo opečna dvokapnica, z lesenimi zatrepi in nekoliko širšimi napušči, ki kažejo na tramovno grajen strop. Stavbno pohištvo z okovjem je v celoti ohranjeno. Lesena dvokrilna okna, z delitvijo kril na tri polja, ščitijo kovane okenske mreže. Notranjost hiše je dostopna z dvoriščne strani, kjer je leseni pravokotni portal z dvokrilnimi lesenimi vrati. Pravokotno na stanovanjsko hišo stoji večje visokopritlično gospodarsko poslopje, razdeljeno na posamezne enote. Leseni svinjak, ki se stika s tem nizom poslopij, stoji vzdolž stanovanjske hiše. Nekoliko vstran od strnjene kompleksa vseh stavb domačije, stoji manjše leseno gospodarsko poslopje s prešo, z enostranskim podaljšanim napuščem. Domačija je primer večjega kmečkega gospodarstva iz zadnje četrtine 19. stoletja in na svojstven način izpričuje materialni vidik načina življenja v ravninskem predelu.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 6708, Ime enote: Gornja Radgona - Admontski dvorec

Ulica: Partizanska cesta, Hišna številka: 1

Lokacija: parc. št.: 380/3, 380/6, 381, 383 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Admontski dvorec se nahaja v jedru naselja, JV od cerkve. 8 x 2-osna, enonadstropna stavba ima v pritličju in nadstropju kamnoseško izdelane okenske okvire. Streha s čopi oblikuje trapezasta čela na stranskih fasadah. Vhod v stavbo, ki je sedaj pozidan, je do nedavnega vodil skozi baročen portal. Pritlična okna s kovanimi mrežami imajo kamniti okvir s profilirano polico. Večja pokončna okna v prvem nadstropju so nadgrajene še s profilirano karniso. Venec pod streho je profiliran. Členjen in potlačen portal nosi letnico 1781. Originalne vratnice z girlandami in grbom samostana in admontskega opata v lovorjevem ovalnem polju so sedaj shranjene v Špitalu. Z dvoriščne strani je v osi hodnika rizalit, ki ima spodaj vhod v klet s kovanimi mrežastimi vrati, v etaži pa križno obokano lopo na dveh toskanskih stebričih. Klet pokriva banja s sosvodnicami. Prvo nadstropje so preuredili v kuhinjske prostore. Poleg kuhinje je še majhna kapelica s poslikavo in Kristusovo glavo v temenu oboka. Veže pokrivajo križni oboki, deloma grebenastega značaja, desno stopnišče pa spremlja plitva banja. Admontski dvorec je kvalitetna meščanska stavba z lepo izdelanimi okenskimi okviri s policami in karnisami in predstavlja tipičen primer arhitekture 18. stoletja, ki s svojimi kamnoseškimi detajli izdajajo bogatega naročnika.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 2989, Ime enote: Gornja Radgona - Cerkev sv. Petra

Lokacija: parc. št.: 394/1, 394/2, vzhodni del 397, severni del 389, 392 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Cerkev z dominantno lego se nahaja jugovzhodno od grajskega griča. Njena zunanjsčina je preprosta in izstopa bolj zaradi izpostavljene lege na vrhu hriba, kot zaradi svojih oblikovnih kvalitet. Zahodna fasada je razčlenjena z vhodnim portalom in zvonikom, ki se dviga iznad njega, ter dvema prizidkoma. V severnem prizidku je Križeva kapela, v južnem pa dohod na pevsko emporo. Župnijska cerkev je bila iz starejše temeljito prezidana. Pomembna je zaradi kvalitetnih nagrobnih spomenikov, ki so vzdani v njeno zunanje ostenje in poznogotske pasijonske skupine Križanja nad prehodom v prezbiterij ter gotskega Kristusa na križu v Križevi kapeli. Plastike skupine Križanja s Kristusom na križu, Marijo in Janezom Evangelistom so nadnaravne velikosti in po nemški maniri postavljene na leseno prečko nad prehodom v prezbiterij. Celotna kompozicija je visoka 4,2 metra. Tipična za svoj čas je predvsem figura Jezusa, ki izraža močno čustvenost. Prt okoli ledij se značilno guba v trdih nenaravnih gubah. Draperija stranskih figur je prav tako močno razgibana v trdih in velikih gubah, ki se ob koncih zavijajo v uhlje. Obrazi so upodobljeni z značilnimi poševnimi očmi. Ekspresivnost in slikovitost sta značilni za poznogotsko obdobje po letu 1500. Rezbar je verjetno poznal ulmsko kiparstvo. V severno zunanjo steno je vzdan nagrobnik v obliki stele iz debelozrnatega marmorja. To je nagrobna plošča najemnika gosposčine Gornja Radgona, ki je umrl leta 1793. Na fasadi desno od vhoda je nagrobna plošča iz leta 1629, levo pa nagrobna plošča s skupino Deisis iz prve polovice 17. stoletja. Zanimiv je tudi nagrobnik, ki je vgrajen v zahodno steno prezbiterija iz začetka 17. stoletja. Cerkev je dobila današnjo podobo leta 1813, od prejšnje pa so obdržali le Križevo kapelo in steno, ki veže kapelo s prostorom, kjer je zvonik. Med leti 1889 - 90 sta bili prizidani stranski kapeli. Cerkev je leta 1891 poslikal Tomaž Fantoni, z oltarji pa so jo opremili med leti 1895 in 1898. Cerkev odlikujejo bogato oblikovani nagrobni spomeniki na fasadi in skupina Križanja, ki je edini primer takšne poznogotske plastike v naših krajih ter predstavlja tipičen primer južnonemške poznogotske ekspresivnosti in razgibanosti. Skupina je bila restavrirana leta 1994.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 150, Ime enote: Gornja Radgona - Grad

Ulica: Grajska cesta, Hišna številka: 28

Lokacija: parc. št.: 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39/1, 40, 41, 44/1, 44/2, 44/3, 44/4, 44/5, 46, 47, 50, 64, 65/12, 65/13, 65/14, 65/17, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 79, 80, 81, 83/1, 88 434/1, 434/2, 434/5, 434/6, 439/3, 439/6 del, 440/1, 440/2, 445, 1220 del, 1221/2 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Grajski kompleks, ki je lociran na grajskem griču predstavlja pomembno dominantno v mestu Gornja Radgona. Sestavljajo ga grajsko jedro s štirimi trakti, ki so razporejeni okoli osrednjega dvorišča, in predgradje s tremi enonadstropnimi trakti iz obdobja baročnih predelav, ki zapirajo zunanje dvorišče. Na baročno gradbeno dejavnost iz 18. stoletja opozarja plošča nad zunanjim renesančnim portalom

z ohranjeno pripravo za dvizni most, ki priča o tem, da je dal leta 1775 grof Leopold Herberstein grad obnoviti. V grajski kompleks stopamo skozi renesančni portal, vpet v baročni arhitektonski okvir in okrašen z aliančnim grbom Herbestein - Eggenberg. V grajskem jedru se skriva srednjeveška grajska zasnova, ki se leta 1415 omenja kot zidana iz kamna in ki smo jo prezentirali pri prenovi dvoriščnih fasad leta 1995. V današnji pojavnosti je grajsko jedro iz zadnje četrtine 16. stoletja, vendar s poznejšimi baročnimi prezidavami in predelavami iz leta 1938. V obdobju pred in po drugi svetovni vojni so bile predelane vse fasade in vsi notranji prostori. V obdobju med leti 1992 in 1997 so bile pod strokovnim nadzorom obnovljene zahodna in vzhodna fasada grajskega jedra in dvoriščne fasade. Južna in severna fasada grajskega jedra ter notranjost so bili pred časom neustrezno obnovljeni. Grajski kompleks v Gornji Radgoni je lociran na pomembnem arheološkem območju, katerega najdbe segajo do prazgodovine. V srednjem veku je predstavljal eno izmed glavnih obrambnih postojank proti Ogrom. V pisnih virih se omenja že leta 1129, leta 1147 pa že kot Rategoyspurch. V začetku 12. stoletja je bil v lasti grofov Spanheim in je kasneje prešel v posest grofov Traungau. Leta 1269 se grad omenja kot vest Rakherspurg. Gospoščino so od 13. stoletja dalje upravljali v mestu, na gradu pa so bili cesarski zakupniki. Značilno za radgonski grad je, da je velikokrat zamenjal lastnika. V obdobju 1389 -1392 je bila utrdba v lasti krškega škofa Johana. Ta jo je prodal Frideriku Stubenberškemu, ki je grad leta 1420 prezidal. Po neuspelem uporu proti cesarju se je moral Friderikov sin Hans Stubenberški leta 1469 gradu odpovedati. Že leta 1470 ga je cesar podelil Žigi Polheimskemu. Andrej Polheimski, ki je od brata prevzel gospoščino v upravljanje, je leta 1478 izročil grad Jorgu Weissneckerju, samo leto kasneje pa je le ta skupaj z mestom prešel v last kralja Matije Korvina. Po Korvinovi smrti je leta 1490 njegov poveljnik Jakob Szekely grad predal cesarju v last. Za zgodovino gradu je izredno pomemben Gabriel Strein, ki je leta 1572 dobil grad v zakup od deželnega kneza in je v obdobju 1572 - 1614 grad temeljito prezidal. Leta 1614 je postal grajski zakupnik Hans Žiga pl. Schrottenbach in leta 1621 Gotfrid baron pl. Stadl. Po Stadlovi smrti leta 1623 je grad prešel v posest Hansa Ulriha, kneza Eggenberškega. Po smrti poslednjega kneza Eggenberg je dediščino prevzela mati Marija Šarlota, rojena Šternberg, ki je upravljala eegenberško posest do leta 1754. Po njeni smrti je gradova Eggenberg in Gornja Radgona ter palačo v Gradcu podedovala njena najstarejša hčera, Marija Leonora, ki se je leta 1740 poročila z Leopoldom Herbersteinom. Grof Leopold Herberstein je dal leta 1775 grad temeljito prenoviti, o čemer priča napis nad vhodnim portalom v grad. Leta 1789 je Leopold Herberstein prodal grad z gospoščino grofu Francu Jožefu Wurmbrandu. Družina Wurmbrand je ostala lastnica gradu vse do leta 1914, ko ga je prodala grofu Chorinsky. Do leta 1931 je bil grad še bogato opremljen s stilnim pohištvom, slikami, pečmi in drugimi predmeti iz obdobja od 17. do 19. stoletja. Danes grad predstavlja pomembno stavbno dominantno na hribu nad mestom.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjščini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Opis vplivnega območja spomenika: parc. št.: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13/1, 13/2, 13/3, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 31, 39/2, 43/1, 43/2, 45, 49 del, 51/1, 51/2, 51/3, 51/4, 52, 53, 54/8, 54/9, 54/10, 55, 56, 57, 58, 59, 60/1, 60/2, 61, 62, 63, 64, 65/10, 65/11, 65/15, 65/16, 65/18, 65/19, 65/2, 65/20, 65/4, 65/5, 65/6, 65/7, 65/8, 65/9, 70/1, 72/2, 74, 78, 82/2, 82/4, 82/5, 82/6, 82/7, 82/8, 82/9, 83/2, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410/1, 410/2, 411, 412, 413/1, 413/2, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 42, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428/1, 428/2, 429, 430, 431/1, 431/2, 432/2, 433/2, 434/1, 434/2, 434/3, 435, 436/1, 436/2, 436/3, 437/1, 437/2, 437/3, 437/4, 439/1, 439/2, 439/3, 439/5, 439/6, 439/7, 439/8, 439/9, 440/3, 440/4, 441, 442, 443, 444, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456/1, 456/2, 456/3, 457, 458, 459, 460, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 1220 del, 1227/2 del k.o. Gornja Radgona.

Opis varstvenega režima za vplivno območje: Niso dovoljeni posegi, ki bi s svojo velikostjo, obliko ali funkcijo lahko negativno vplivali na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika. Vsi dovoljeni posegi v vplivnem območju gradu se morajo podrejevati veduti spomenika.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6686, Ime enote: Gornja Radgona - Grad Šahenturn

Lokacija: parc. št.: 648/1, 648/2 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Grad Šahenturn stoji v mestnem jedru, med osrednjim trgom in pokopališčem, sestavljajo jo glavna grajska stavba in v nadaljevanju gospodarsko poslopje. Glavna grajska stavba je podolžna, nadstropna zgradba s prislojenim čokatom dvonadstropnim stolpom je v osnovi domnevno iz 16. stoletja. Na prelomu 19. in 20. stoletja je bila predelana. Fasade so nečlenjene, okna pa poudarjena z izstopajočimi karnisami. Stavbo prekriva dvokapna opečna streha, prav tako je opečna streha na gospodarskem poslopju.

Graščina, v kateri je bil sedež velike deželno knežje gosposčine, se prvič omenja v 15. stoletju. Od okoli leta 1525 je bila v različnih zakupih, pribl. od leta 1730 pa v lasti Wildensteinov, katerim so po letu 1817 sledili razni lastniki, med zadnjima svetovnjima vojnoma so to bili grofje Fuenfkirchen. V stavbi je bila do leta 1991 vojašnica.

Fasada gradu je bila v drugi polovici 20. stoletja, ko je bila v lasti jugoslovanske armade, močno degardirana, vendar je njena renesančna pojavnost v notranjosti še dobro ohranjena. V pritličju gospodarske kleti in nadstropju so ohranjeni oboki, v pritličju, t.i. gospodarski kleti je poleg obočne konstrukcije ohranjen še tlak iz mačjih glav. V nadstropju so poleg obočne konstrukcije ohranjeni še leseni stropi. Strešna konstrukcija podstrešja je na več delih že dotrajana. Domnevamo, da so pod sekundarnimi ometi ohranjeni še primarni ometi in morebitne poslikave.

Grad Šahenturn, čigar stavbna zgodovina sega v 16. stoletje, predstavlja primer nekdanjega strelskega dvorca, v katerem je bil med drugim tudi sedež knežjega urada. Kljub skoposti v arhitekturnih detajlih, odraža svojo kvaliteto z ohranjeno maso stavbne zasnove.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Opis vplivnega območja spomenika: parc. št.: 649, 650/1, 650/2, 650/3, 650/4, 650/5, 650/6, 650/7, 650/8, 650/10, 650/12, 650/13, 650/14, 650/15, vzhodni del 665, osrednji del 1227/1, 1227/7, 1227/8 k.o. Gornja Radgona.

Opis vplivnega režima za vplivno območje: V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativni vpliv na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6685, Ime enote: Gornja Radgona - Graščina Rotenturm

Ulica: Apaška cesta, Hišna številka: 11

Lokacija: parc. št.: 458/1, 458/2, 448 k.o. Hercegovščak.

Utemeljitev razglasitve: Rotenturm, ali ponekod v literaturi tudi Rotenturn, je lociran v neposredni bližini grajskega griča in poti, ki je včasih predstavljala edini dostop na grad. Sedanja podoba stavbe v obliki črke L je rezultat dveh glavnih gradbenih faz, renesančne iz 17. stoletja in baročne v 18. stoletju. Starejšemu, krajšemu in širšemu renesančnemu traktu iz 17. stoletja so v 18. stoletju prizidali ožji in daljši baročni objekt. V obeh traktih je še moč najti več zelo kvalitetnih arhitekturnih detajlov, ki pričajo o pomembnih lastnikih objekta. V prvi vrsti izstopajo bogati baročni štukaturni okviri v prvem nadstropju obeh traktov, izredno kvalitetni baročni podboji in baročne vratnice, ki jih hranijo v kapeli, baročna profilacija v kapeli, kovaško izdelana baročna svetlobna lina, dva kamnoseško obdelana portala, ki vodita v pritličje in baročne vratnice na stopnišču in nadstropju daljšega trakta. V kleti in nadstropju renesančnega trakta so ohranjeni še kamniti okenski okviri in oboki. Prav tako je v nadstropju še ohranjen star leseni tram. Dolg, sedaj s predelnimi stenami predeljen prostor v baročnem pritličju, za katerega domnevamo, da je bil konjski hlev, je obokan s češkimi kapami. V prvem nadstropju so nekateri stropovi okrašeni z razgibanimi baročnimi okviri, ki kažejo na čas prve polovice 18. stoletja. Stopnišče je zalomljeno in obokano s plitvo banjo. Na vzhodnih vogalih baročnega trakta je moč zaslediti baročne šivane robove s krožnimi zaključki v svetlo rdeči barvi, na vogalih renesančne hiše pa zasledimo renesančne šivane robove v temnordečem tonu. Južni trakt je imel do

leta 2002 lesen stolpič s pločevinasto čebulasto streho, ki ga bo pri prenovi potrebno rekonstruirati. V literaturi je le malo zapiskov o nekdanjem gradu, ki so ga v 17. stoletju zgradili grofje Eggenbergi. Na franciscejskem katastru iz leta 1824 je poleg stavbe, ki je ohranila tloris iz obdobja prizidave jugovzhodnega trakta, to je 18. stoletja, viden še ribnik in parkovna zasnova pred objektom. Rotenturn, ki je bil v 17. stoletju v lasti kneza Eggenberga je kasneje prešel v last samostanskega reda Klaris iz Gradca, kasneje pa reda Sankt Lambrechta. Kasneje so si grad lastili grofje Herbersteini in Wurmbrandi nato družina Deller, Zorzini in dr. Vargazen. Graščina Rotenturn predstavlja kvaliteten primer raščene arhitekture 17. in 18. stoletja, ki združuje renesančno in baročno gradbeno fazo z ohranjenimi arhitekturnimi elementi in detajli.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanščini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6692, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Jurkovičeva 5

Lokacija: parc. št.: 56 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Enonadstropna, 6 x 2-osna zgradba z visokim pritličjem in pripadajočim dvoriščnim delom, stoji neposredno ob Jurkovičevi ulici, jugovzhodno pod gradom. Zgrajena je bila v drugi polovici 19. stoletja. Glavno fasado obteka preprost venčni zidec nad kletnim delom, kjer je na sredo umeščena vhodna odprtina. Lesena okna z nadsvetlobo in lesenimi naoknicami krasijo gladke obrobe s profiliranimi okenskimi policami in karnisami. Parapetna polja in polja nad okni so izražena z močnejšo dekoracijo. Fasade zaključuje preprost podstrešni venec. Strehe so prekrte z opečno kritino. Stavba predstavlja kvaliteten primerek meščanske arhitekture, zgrajene v historičnem slogu druge polovice 19. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanščini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6693, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Jurkovičeva 9

Lokacija: parc. št.: 59 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Dvonadstropna stanovanjska hiša stoji ob Jurkovičevi ulici, vzhodno pod gradom. Stavba ima na vogalu stolp z visoko piramidasto strešico iz pločevine. Ob stolpu se nahaja vhodna odprtina, ki je nekoliko pomaknjena v notranjost. Nad njo se v obeh etažah pojavlja leseni »gank« z dekorativno izdelano leseno ograjo. Pritličje je obdelano z rustiko in šivanimi robovi ob straneh. V nadstropju si šivani robovi sledijo v presledkih. Fasadska profilacija je močno poudarjena okoli okenskih odprtin, okna v 1. nadstropju imajo še dodatna polja pod karnisami. Ulična fasada je posebej poudarjena v prvi okenski osi in deluje rizalitno. Členijo jo dvojne okenske odprtine v obeh nadstropjih, nad katerimi se iz strešine dviga atika z manjšo odprtino, zaključena s stolpičem. Fasade zaključuje močno profiliran podstrešni venec, strehe prekriva opečna kritina. Stavba predstavlja tipičen primer večdružinske stanovanjske gradnje na prelomu stoletja z nemško neorenesančno fasado in stolpičema na vogalnem delu.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;

- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjščini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6694, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Jurkovičeva 17

Lokacija: parc. št.: 84 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Hiša je sestavni del obuličnega niza, od sosednje hiše Jurkovičeva 19 jo loči prehod. Petosna enonadstropna zgradba ima v pritličju popolnoma predelano fasado. Nadstropje s poudarjeno profilacijo okoli oken in parapetnimi polji nakazuje gradbeno dejavnost iz sredine 19. stoletja. Stavba se navezuje na novejšo osemosno zgradbo s hišno številko 15. V hodniku je križno grebenasti obok iz 17. stoletja in banja s sosvodnicami v kuhinji, gostinskem prostoru s točilno mizo in kleti. V čevljarski delavnici je banja s sosvodnicami, okrašena s štukaturo iz druge polovice 19. stoletja. iša, ki je bila v osnovi zgrajena v tradiciji 17. stoletja, ima še nekaj ohranjenih arhitekturnih elementov tega časa - zlasti oboke v kleti in pritličju.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjščini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6695, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Jurkovičeva 19

Lokacija: parc. št.: 82/2, 82/4 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Triosna, enonadstropna stavba se nahaja na koncu neprekinjenega niza hiš ob Jurkovičevi ulici. V 19. stoletju je bila močno predelana. Šivani robovi in kamnoseško izdelano okno v pritličju in podstrešju dokumentirajo renesančno dejavnost. K dvorišni strani hiše je bila naknadno prislonjena garaža, ki sega do arkad v prvem nadstropju. V prvem nadstropju je viden samo še del arkad, kajti drugi del je bil uničen pri dozidavi trakta, ki je postavljen pravokotno na osnovno zgradbo. Močno okrnjen gotsko zašiljen arkadni hodnik s križno grebenastim obokom, ki sloni na slopih s posnetimi robovi in nakazuje na 16. stoletje, je ohranjen samo v prvem nadstropju in še to delno, saj so ga naknadne nekontrolirane gradnje močno poškodovale. Hiša predstavlja primer raščene meščanske arhitekture, ki sega v čas renesanse in pozne gotike.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjščini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6696, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Jurkovičeva 21, 23

Lokacija: parc. št.: 82/6, 82/7 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Jurkovičeva 21, 23 - nekaj časa celo sedemnajstosna, danes pa osemosna, enonadstropna hiša stoji v strnjenem zazidalnem nizu z lokali v pritličju. Fasada je močno predelana in popolnoma nečlenjena in skriva pod ometi dve različni stavbi. Hodnik v pritličju je križno grebenasto obokan. Stopnišče, ki vodi v prvo nadstropje, je desno orientirano in dvakrat zalomljeno. Lepo oblikovan steber z rozeto v kapitulu je ostanek nekdanjega križno grebenastega oboka v pritličju. Na dvoriščni strani je gank iz okoli 1900, za katerim je skrit originalen in še gotsko zašiljen križno grebenasti obok, ki sloni na toskanskih stebričkih, ti pa slonijo na kvadratnih bazah, visokih okoli 1 m. Stena ganka je približno 1 m odmaknjena od arkad. Hiša, ki je bila močno predelana, ima na dvoriščni strani ohranjen lep arkadni hodnik, ki z vsemi svojimi elementi nakazuje 16. stoletje. Steber na dvorišču je eden redkih primerov renesančnega oblikovanja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6697, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Jurkovičeva 25

Lokacija: parc. št.: 82/5, 82/8 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Tipična enanadstropna meščanska zgradba z gospodarsko kletjo v dvoriščnem traktu ima tloris v obliki črke L. Nadstropna, trisosna zgradba v strnjenem zazidalnem nizu ima v centralni osi preprosto členjen poznobaročni kamniti portal z letnico 1823. Fasado členijo kamnoseško izdelana okna in portal. Nad okni prvega nadstropja je renesančen pas sgrafito dekoracije. Pas poslikave med podstrešnim vencem in okensko karniso kaže bajeslovna bitja z rilcem med dekorativno renesančno dekoracijo, ki se ponavlja in vključuje še vegetabilno dekoracijo v obliki srčka. Dekoracijo v širini okoli 60 centimetrov zaključujeta na zgornji in spodnji strani dve tanki liniji z vmesnimi dekorativnimi točkami. Okna v prvem nadstropju imajo bogato profilirane police in karnise, medtem ko dve kamnoseško izdelani okni pritličja ponavljata preprost kamnit okenski okvir iz pritličja dvoriščne fasade. Sprva sta hiša ob ulici in del današnjega dvoriščnega objekta stala ločeno. V poznem 17. stoletju so bivalni objekt ob ulici povezali z gospodarskim dvoriščnim objektom in ga v nadstropju oblikovno poenotili z nadstropjem uličnega dela stavbe. V pritličje dvoriščnega trakta, ki je verjetno nekdanj služilo v namene vinske kleti, stopamo skoraj sedemdeset centimetrov nižje kot v prostore ob ulici. Oboki gospodarske kleti so iz treh različnih gradbenih faz, najstarejši je renesančni banjasti obok s sosvodnicami na skrajnem zahodnem delu, ki je nedvomno nekoč stal kot samostojen gospodarski objekt. Oboka dveh prostorov ob cesti sta iz začetka 19. stoletja. Prostor kasneje poenotene gospodarske kleti, so domnevno v poznem 17. stoletju povezali še s tlakom iz mačjih glav. Opečne oboke različnih gradbenih faz gospodarskega pritličja nosijo štiri opečni slopi. V pritličju dvorišča je ujmo predelav preživel renesančni kamnit okenski okvir. V nadstropju so še dobro ohranjeni renesančni tramovni stropovi in renesančne okenske niše v vseh prostorih ter renesančen kamnit portal. Zgradba kaže vse znake renesančnega in poznobaročnega oblikovanja in predstavlja izredno kvaliteten primer renesančnega in poznobaročnega oblikovanja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6698, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Kerencičeva 3

Lokacija: parc. št.: 91, 92, 93, 94 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Desetosna, enonadstropna hiša je del strjenega zazidalnega niza s poudarkom na oblikovanju fasade v prvem nadstropju. Okna v nadstropju so okrašena z bogato profilirano karniso, ki se nadaljuje v okensko obrobo, le-to pa na spodnji strani okna krasijo eno podolžno pravokotno polje ter dve kvadratni ob staneh. Okenske osi so v prvem nadstropju med seboj ločene s preprosto oblikovanimi pilastri. Pritličje je rustikalno s preprostimi okenskimi obrobami, ki se na zgornjem delu okna polkrožno zaključujejo. Stavbo prekriva dvokapna streha z opečno kritino. Zgradba predstavlja značilen primer arhitekturnega oblikovanja iz začetka druge polovice 19. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6699, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Kerencičeva 4

Lokacija: parc.št.: 114/4, 114/5, 114/7 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Enonadstropna petosna stanovanjska hiša stoji v strnjem zazidalnem nizu Kerencičeve ulice. Fasada je nečlenjena. Lesena dvojna dvokrilna okna, deljena na šest polj, obdajajo v ometu narejene gladke obrobe. Pritlične okenske odprtine imajo ohranjene baročne okenske mreže. Na dvokapni opečni strehi so naknadno urejena neustrezna mansardna okna. Vhod v osrednji osi krasi poznobaročni portal s prstani in letnico 1830 v njih.

Hiša predstavlja primer tipične meščanske arhitekture, ki je še odraz poznega baroka, kar se kaže v poznobaročnem portalu in mrežah pritličnih oken.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6700, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Kerencičeva 5, 5a

Lokacija: par.št.: 95/1, 95/2, 95/3, 95/4 k. o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Desetosna, enonadstropna stavba je del obuličnega zazidalnega niza ob Kerencičevi ulici. Ima preprosto oblikovane okenske odprtine, ki so v prvem nadstropju poudarjene samo z ozko okensko obrobo in preprosto oblikovano karniso. Lesena okna v nadstropju so dvokrilna, deljena na šest polj. Velika okna v pritličju služijo kot izložbe. Etaži sta ločeni z profiliranim venčnim zidcem. Hiša ima tri vratne odprtine, dve za vstop v trgovino in večji uvozni hodnik na dvorišče, nad katerim je umeščena velika luneta. Na dvokapni opečni strehi se pojavljajo naknadna mansardna okna. Hiša je kakovosten primer preprostega arhitekturnega oblikovanja s fasado, ki je tipična za drugo polovico 19. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6701, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 9

Lokacija: parc. št.: 98, 99/4 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Prostostoječa stavba tvori del stavbnega niza ob Kerenčičevi ulici in je od sosednjih hiš ločena s prehodoma. Nahaja se v bližini mostu čez reko Muro, ki povezuje Slovenijo z Avstrijo. Šestosna, enonadstropna zgradba ima v četiri osi enoosni izzidek v četrti osi, ki počiva na dveh toskanskih stebrih in križnem oboku. Pritličje členijo vodoravne fuge, sledi preprost zidec pravokotnega prereza in baročno oblikovan venčni zidec. Okna v pritličju so bila včasih v kamnitih okvirih, katerih sedaj iz neznanega vzroka ni več. Okna v nadstropju so na zgornji strani okrašena z vzvalovljenimi čeli, ki slonijo na dveh konzolah. Vhod je rustikalen in polkrožno zaključen in v prstanih okrašen s trakasto ornamentiko. Pri obnovi so odstranili kvadrataste okraske pod okni in portal v prvi osi. Stavbna celota z vsemi stavbnimi členi izvira iz srede 18. stoletja in je ohranila celovitost stavbne strukture in detajle skoraj v celoti. Je lep primer stanovanjske zgradbe iz srede 18. stoletja in se zato uvršča med pomembnejše spomenike Gornje Radgone.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6702, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 11

Lokacija: parc. št.: 100/1, 100/2 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: 7 x 2 osna, enonadstropna stavba se nahaja v neposredni bližini mostu čez reko Muro, ki vodi v Avstrijo. Okenske odprtine so členjene z enostavnimi geometrijskimi okraski. Vogali so poudarjeni s šivanimi robovi. V tretjo os je umeščen potlačen členjen portal z »No 4« v temeniku. Dvokapno opečno streho prekriva opečna kritina. Vežo pokriva plitka potlačena banja s poznobaročnimi sosvodnicami. Kamnit kletni portal je polkrožno zaključen.. Na dvorišni strani je prisotne nadstropni arkadni hodnik. Preprosta, vendar značilna meščanska hiša iz konca 18. stoletja, je ohranila celovito podobo meščanske hiše tega obdobja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6704, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 13

Lokacija: parc. št.: 101 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Zgradba s strojarsko streho stoji v nekdanjem obmejnem pasu. Nadstropna, podolžna, šestosna stavba ima tloris zalomljenega pravokotnika, ki jo pokriva dvokapnica naklona 45 stopinj. Fasado krasijo sivomodra renesančna dekorativna polja, okenske obrobe s karniso s tremi krogi ter šivani robovi na vogalih. V pritličju z gospodarsko kletjo so kamnoseško izdelani kamniti okenski okviri, v centralni osi pa rekonstruiran, polkrožno zaključen kamniti portal. Prav tako je rekonstruirano tudi kamnoseško izdelano okno desno od portala. V veži sta ohranjena dva originalna kamnita portala gospodarske kleti, eden z železnimi vratnicami, drugi je vodil v manjši prostor ob gospodarski kleti. Ostali kamniti portali pritličja so analogno rekonstruirani. V nadstropju je še ohranjen originalni renesančni tramovni strop. Z dvoriščne strani je stavba nezanimiva. Detajli in obokanje v veži nakazujejo obdobje prve polovice 17. stoletja. Hiša je bila močno predelana, predvsem njen desni del, vendar je bila leta 1998 strokovno obnovljena. Fasada Kerenčičeve 13 predstavlja primer dokaj ambiciozne dekorativne poslikave predmestnega objekta v obdobju renesanse, ki je bil v lasti obrtnika - kožarja in je ohranjena le v redkih primerih. Za kožarsko stroko govori strojarska streha in v letu 1967 uničena fasadna freska iz leta 1747 z motivom razprostrte kože, dveh strojarskih nožev in vedra.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6703, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 14

Lokacija: parc. št.: 110/1, 110/2 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Petosna, enonadstropna hiša stoji v strnjenem zazidalnem nizu Kerenčičeve ulice. V tretji in četrti osi ima dvoosni izzidek, ki sloni na masivnih slopastih stebrih z jezikasto posnetimi robovi in banjo s parom sosvodnic. Vežo pokriva banjast obok s sosvodnicami. Ima potlačen, s prstanoma in temenikom členjen portal. Na temeniku je napis »No 18.G.D.« Na obeh prstanih je izpisana letnica 1814. Stavba je bila leta 1989 restavrirana, vendar neustrezno pobarvana. Prekrivajo jo opečne strehe. Fasade so gladke, okna obrobajo v ometu narejene obrobe. Obdobje, v katerem je nastala, ter lepo oblikovan izzidek s portalom, uvrščata stavbo med najpomembnejše spomenike Gornje Radgone.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6705, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 16

Lokacija: parc. št.: 109/9, 109/10, 109/14 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: 5 x 3-osna stavba je zadnja stavba na desni strani Kerenčičeve ulice pred mostom, ki povezuje Slovenijo z Avstrijo. Fasado te enonadstropne zgradbe krasita dva kamnita, polkrožno zaključena baročna portala. V temeniku desnega portala je izdolbeno sidro. Portala, ki sta sedaj postavljena eden poleg drugega, sta pred restavriranjem stavbe leta 1983 stala ločeno. Leta 1983 je bil pri obnovi levi portal

premeščen k desnemu. Vežo pokriva banja s sosvodnicami. Stopnišče je lomljeno. Potlačen polkrožen portal vodi na dvorišče. Stavba je iz konca 18. stoletja. Dvokapno streho s čopom prekriva opeka.

Preprosta, vendar enovita masa je z manjšimi spremembami zadovoljivo ohranila svoj prvotni videz in je zaradi svojih kvalitete in časa, v katerem je nastala, vredna, da se jo ohrani.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6706, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Lackova 17

Lokacija: parc. št.: 308 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Pritlična hiša se nahaja v predelu industrijskih obratov v Gornji Radgoni. Poznobaročna hiša s petosno ulično fasado ima v osrednji osi dekorativen, kamnoseško obdelan poznobaročni portal. Okenske odprtine so brez robov, v oknih so mreže, nad okni pa bogato profilirane karnise. Stranske fasade so triosne z dvema okenskima odprtinama v zatrepu. Pod streho poteka konkavni podstrešni venec. Dvokapna opečna streha s čopi je krita z opeko. V notranjosti so oboki le v veži, ki je banjasto obokana. Stavba predstavlja kvaliteten primeren poznobaročne gradnje.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6709, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Partizanska 12

Lokacija: parc. št.: 609 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Enonadstropna stavba je del obuličnega zazidalnega niza Partizanske ceste. Petosno ulično fasado členijo v pritličju izložbene odprtine, ki so v skrajnih oseh neustrezno izvedene. Osrednje tri pritlične odprtine imajo gladke obrobe z dekorativnimi temeniki. Celotno pritličje je izdelano v rustiki. Nadstropna okna s polkni imajo profilirane ušesaste obrobe s temeniki. Dodatno so poudarjena s parapetnimi polji. Obe etaži sta ločeni z izrazitimi venčnim zidcem, fasado pa zaključuje profiliran podstrešni venec. Prosti vogal glavne fasade krasi šivan rob. Dvokapno streho prekriva opečna kritina.

Hiša predstavlja tipičen primer meščanske arhitekture iz druge polovice 19. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 27312, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Partizanska 13

Lokacija: zahodni del parc. št. 370/1 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Hiša stoji na začetku zazidalnega niza ob Partizanski cesti. Devetosna dvonadstropna stavba ima nadstropni osrednji del poudarjen s štirimi stebri in pritličnim izstopajočim delom z arkadami. Okna v pritličju ponavljajo polkrožni zaključek arkad. Okenske osi nad pritličjem so močno poudarjene z vmesnimi parapetnimi polji in obrobami, ki povezujejo okna v obeh nadstropjih. Zgradba predstavlja zanimiv primer arhitekture iz druge četrtine 20. stoletja, ki se odraža v masivni stavbni strukturi s posameznimi ambiciozno zasnovanimi arhitekturnimi elementi.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanščini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6710, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Partizanska 17, 19, Panonska 2

Lokacija: parc. št.: 728/1, 728/3, 728/6, 728/8, zahodni del 728/9 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Stavba se nahaja na koncu strnjene zazidalnega niza ob Partizanski cesti in tvori vogal s Panonsko ulico. Šestosna glavna fasada ima popolnoma predelano pritličje. Nadstropna okna imajo gladke obrobe in so dodatno poudarjena z geometrično dekoracijo v predelu parapetov in pod karnisami. Osrednji dve osi krasi balkon s kovinsko ograjo. Dvokapno opečno streho s čopi prekriva opečna kritina. Hiša predstavlja tipičen primer arhitekture iz druge polovice 19. stoletja z ohranjeno prvotno členitvijo in profilacijo v nadstropju glavne fasade.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanščini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6711, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Partizanska 26

Lokacija: parc. št.: 725 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Enonadstropna, prostostoječa stavba se nahaja med Partizansko in Prešernovo cesto ter zaključuje spodnji, južni del trga ob Partizanski cesti. Šestosna glavna fasada ima okna v prvem nadstropju poudarjena s parapeti, v katerih se nahaja okras rombaste oblike, ter petimi rombastimi okrasi nad okni, ki ločijo karniso od okenske preklade. Polkna zelene barve tvorijo kontrast z zelenimi glaziranimi ornamentami v parapetih in nad okni. Nadstropji ločuje izstopajoč venčni zidec. Dvokapno streho prekriva opečna kritina. Stavba je lep primer arhitekture iz druge polovice 19. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;

- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 24158, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Partizanska 45

Lokacija: zahodni del parc. št.: 772 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Enonadstropna, šestosna zgradba stoji ob cesti Gornja Radgona – Murska Sobota in je s slemenom obrnjena pravokotno na Partizansko cesto. Okna v prvem nadstropju so poudarjena s parapeti, v katerih se nahaja okras rombaste oblike ter petimi rombastimi okrasi nad okni, ki ločijo karniso od okenske preklade. Polkna so zelene barve in tvorijo kontrast z zelenimi glaziranimi ornamentami v parapetih in nad okni. Na cestni fasadi je zastekljena niša s plastiko svetnika. Nadstropna zidana hiša je lep primer arhitekture s preloma 19. stoletja in 20. stoletja, katero krasi kakovostna fasadna profilacija.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 6720, Ime enote: Gornja Radgona - Kužno znamenje

Lokacija: vzhodni del parc. št. 1227/1 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Kužno znamenje stoji na glavnem mestnem trgu, ob Partizanski cesti. Na kvadratnem podstavku z močno posnetim gornjim robom stoji ostrorobo zaviti steber, ki nosi na tri strani odprto hišico z usločeno štiristrano piramidasto streho. Zadnja stranica je zaprta s polno steno, spredaj nosita streho dva balustra, ki sta v nasprotju z gotško celoto že renesančno oblikovana. Letnica 1525, vklesana na stebru, kaže prehodno stilno razpoloženje. Plastika sedečega Kristusa je iz kasnejšega časa. Poznogotsko kamnito stebrasto kužno znamenje je kvaliteten primer kužnih znamenj iz 16. stoletja in hkrati eno najlepših tega tipa v Sloveniji.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6712, Ime enote: Gornja Radgona - Smodniški stolp

Lokacija: parc. št.: 232/2, 232/3 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Smodniški stolp ali "pulferturm" stoji na večji travni površini v bližini hiše Trate 6. Gre za manjšo kamnito prizmatično stavbo s pokončnimi pravokotnimi ozkimi svetlobnimi režami in konkavnim napuščem. Streha je opečna in piramidasta. Zidani portal je potlačen in polkrožno zaključen. Železne vratnice portala so iz druge polovice 18. stoletja. Nič na stavbi ne nudi trdnejše opore za datacijo stolpa. "Pulferturm" predstavlja pomemben pomnik nekdanjih obrambnih utrdb Gornje Radgone, ki se odraža v njegovi stavbni masi in posameznih detajlih.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 27534, Ime enote: Gornja Radgona - Vila Breznik

Ulica: Maistrov trg, Hišna številka: 5

Lokacija: zahodni del parc.št.: 346 k.o. Gornja Radgona

Utemeljitev razglasitve: Nadstropna vila z opečno štirikapnico je skoraj kvadratnega tlorisa, na južni stranici ima pritlični segmentni izzidek z ravno streho – teraso v nadstropju. Izidek obdajajo stebriči, ki so višji toliko, da jih v nadstropju združuje greda, ki hkrati služi kot ograja terase. Izhod na teraso flankirata stebriča z ravno strešico, ki se naslanja na južno strešino, nad njim je polkrožna strešna odprtina. Pritličje je v celotni dolžini severne fasade členjeno s šestimi slopi, katerih zahodni trije so odprti. Fasade so členjene z dvojnimi dvokrilnimi okni z deljeno nadsvetlobo. Na zahodni, ulični stranici, je nad vsakim oknom nadstropja temenik, pod vsakim oknom, tudi pritličnimi, pa so konzole, na katerih so bile prvotno rastline v lončkih. Med okenskimi osmi so v treh višinah – pritličju, na dnu in vrhu nadstropja, niše s stebriči z bazami in kapiteli. Vrhnje niše s stebriči skupaj s temeniki vrhnjih oken nosijo profiliran zidec, ki poteka po obodu celotne hiše, nad njim je friz polkrožno zaključenih, zgoraj stopnjevano izbočenih plitvih nišic, ki spominja na antične listne valovnice. Na strehi, ki je bila že od začetka krita s klasičnim opečnim bobrovcem, so bili tedaj slemenjaki z nosom. Na strehi so bili prvotno arhitekturno umetelno oblikovani dimniki. Vila je bila svetle barve, elementi, ki so jo členili, pa temnejši. Arhitekturno umetnostne kvalitete lege, zunanjsčine in notranjsčine je mogoče razbrati na podlagi fotografij in ostalih virov, predvsem pa ohranjenih originalnih načrtov. Vilo je dal zgraditi gornjeradgonski zdravnik dr. Franc Breznik, končana je bila konec leta 1931.

Ohranjeno je pismo z dne 24. 1. 1932, v katerem se dr. Breznik ob priliki voščila za Plečnikovo 60. letnico mojstru zahvaljuje s fotografijo še ne popolnoma končane hiše, katere ohranjeni načrt je pod nadzorom Plečnika leta 1930 izdelal njegov učenec, prijatelj in dolgoletni sodelavec Anton Suhadolc (1897 – 1983).

Bogato in prefinjeno oblikovanje vile kaže neposreden vpliv Plečnikove ustvarjalne veličine in na območju severovzhodne Slovenije sodi med najlepše primere njegovega sloga.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arhitekturnih in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni
- ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh prvin spomenika po načelu ohranjanja ozir. vzpostavljanja manjkajočih izvirnih avtorskih prvin tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov, zunanjsčine in ureditve okolice ter notranjsčine z opremo;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6707, Ime enote: Gornja Radgona - Špital

Ulica: Maistrov trg, Hišna številka: 3

Lokacija: parc. št.: 388, 393 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Enonadstropno 3 x 6-osno stavbo pod cerkvijo, ki je znana pod imenom "stari meščanski špital", pokriva strma dvokapnica s čopoma. V pritličju in nadstropju je poleg ostalih prostorov po ena velika dvorana, ki je obokana, s štirimi toskanskimi stebrički, ki nosijo osrednji obok dvorane. Pritlična dvorana se proti jugu odpira v apsido, ki je služila kot kapela, in izstopa iz pravokotnega tlorisa stavbe. Na oboku apsida so še ohranjeni fragmenti fresk, ki pa so bile okoli leta 1990 prekrite z apnenim beležem. Vsi prostori pritličja so obokani, v nadstropju je na stropu prostora nasproti dvorane kvaliteten baročni štukaturni

okvir. Stavba je bila prvotno pozidana kot zavetišče za bolne in je šele v 20. stoletju spremenila prvotno namembnost. Stavba se prvič omenja leta 1363, leta 1614 je bila dozidana, v današnja pojavnosti pa je iz zadnje velike predelave leta 1764. Leta 2006 je bil špital celovito prenovljen v pojavnost iz leta 1764. Špital predstavlja redki primer meščanske arhitekture tega tipa v Slovenji. Edinstvena je tudi njena konstrukcija podstrešja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6691, Ime enote: Gornja Radgona - Župnišče

Ulica: Jurkovičeva, Hišna številka: 2

Lokacija: parc. št.: 332, 333 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Stavba župnišča je prva stavba v južnem delu Jurkovičeve ulice. Enonadstropna, 4 x 3-osna hiša ima piramidasto streho, krito z opeko. Nadstropja ločuje rahlo poudarjen venčni zidec. Okna z lesenimi naoknicami obrobijo gladke, v ometu narejene obrobe. Pritlične odprtine imajo mreže. Ob Jurkovičevi ulici je še ohranjen kamniti portal in kvalitetne vratnice s konca 19. stoletja. Okoli hiše je vrt. Zgradba predstavlja kakovosten primer ambicioznejše arhitekture 19. stoletja s posameznimi ohranjenimi detajli. Skupaj z vrtom se povezuje v harmonično celoto.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 18052, Ime enote: Hercegovščak - Borovičeva zidanica

Naselje: Hercegovščak, Hišna številka: 18

Lokacija: parc. št.: 326/2, 326/4 k.o. Hercegovščak.

Utemeljitev razglasitve: Na vzpetini nad lokalno cesto se s triosnim čelom dviga nekdanja visokopritlična gosposka zidanica. Pokriva jo opečna dvokapnica. Na kamnitem kletnem portalu je letnica 1880. Fasado členijo na vogalih poudarjeni šivani robovi in profilirane okenske obrobe. Vzdrž vzhodne fasade poteka leseni gank. Lesena dvokrilna okna ščitijo lesene lamelne naoknice. Obokana klet se nahaja pod celotno stavbo. V zadnjem delu tlorisa je bila nekdanja preša. Razen zidanice je nekdanja vinogradniška gosposka posest obsegala še hlev in viničarijo. Zidanica iz 19. stoletja, je primer nekdanje gosposke zidanice v nizu tovrstne stavbne dediščine radgonskega predela Slovenskih goric.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 18054, Ime enote: Hercegovščak - Kolblova zidanica

Naselje: Hercegovščak, Hišna številka: 20a

Lokacija: parc. št.: 248/2, 248/7, 248/8 k.o. Hercegovščak.

Utemeljitev razglasitve: Nad lokalno cesto ob manjšem nasadu eksot stoji nekdanja gosposka visokopritlična zidanica. Čelno fasado členi na zidanih stebrih stoječi zimski vrt. Pokriva jo opečna dvokapnica s podaljšanim napuščem na zahodni strani. Pod slednjim je mogoče slediti lesenemu ganku, kot zunanji povezavi bivalnega prostora s prešo, ki se v tlorisu nahaja v zadnjem delu zidanice. Stavba je podkletena. Fasado členitev poudarjajo preprosti fasadni elementi. Nekdanja gosposka zidanica iz 2. polovice 19. stoletja, je bila nekdanj v lasti avstrijskega majorja Bouvierja, sorodnika nekdanjega proizvajalca penečih vin v Gornji Radgoni. Gre za primer gosposkega vinogradniškega posestva, ki je poleg zidanice obsegalo še viničarijo.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 959, Ime enote: Negova - Cerkev Marijinega rojstva

Lokacija: parc. št.: 1194/5 k.o. Negova.

Utemeljitev razglasitve: Marijina cerkev ima 3/8 zaključen prezbitarij, nekoliko širšo in višjo ladjo ter ob južno fasado prislone zvonik. Cerkev sestavljajo pravokotna ladja, nekoliko nižji in ožji, nepravilno zaključeni prezbitarij, severna 3/8 zaključena kapela iz leta 1850 ter zvonik na južni strani ladje in prezbitarija. Prezbitarij in ladjo obkroža talni zidec in profiliran konkavni venčni zidec. Kapelo iz obeh strani osvetljuje po eno pravokotno okno v kamnitem ušesastem okviru. Enaka okna imata tudi ladja in prezbitarij. Z južne strani vodi v ladjo pravokoten ušesast portal, okrašen s trautmansdorfsko rozeto in volutami v zatrepu. Zidane stopnice vodijo na pevski kor. Zahodno fasado oblikuje portal ter polkrožne niše s štirimi lesenimi baročnimi plastikami. (sv. Andrej, sv. Janez Krstnik, sv. Simon in sv. Jakob). Pravokoten ušesast portal ima na gredi kronogram, ki daje letnico nastanka 1710, nad njim pa grb grofov Trautmansdorf kot donatorjev. Profiliran konkavni venčni zidec in tri prazne polkrožne niše v trikotnem čelu zaključujejo fasado. Vsa notranjščina cerkve je bila ornamentalno figuralno poslikana leta 1927. Tri slikana okna v prezbitariju so iz leta 1905, tri okna v ladji in štiri v Križevi kapeli pa so iz leta 1906. Slikarija je nepomembno delo Alojza Mauka iz Kapele in Franca Gornika iz Malečnika. V cerkvi je pomemben veliki baročni oltar iz leta 1712, stranska pa sta izdelka radgonskega kiparja Janeza Jurija Strauba iz okoli leta 1760. Prižnica je bila baročna iz 18. stoletja, vendar je bila leta 1889 močno predelana. Stranska oltarja ob slavoloku sta pendanta, preprosto postbaročno delo 19. stoletja. Klopi v prezbitariju so še baročne. Zakristijska omara je poznobaročna. Današnja podoba cerkve se od originalne precej razlikuje. Cerkev stoji na prostoru nekdanje manjše gotske cerkvice, katere podoba se je ohranila na Vischerjevi grafiki iz leta 1681 in je stala v sklopu trautmansdorfskega gradu. Od originalne stavbe ni ničesar ohranjenega. Sedanja cerkev je iz leta 1710 in je preproste zunanjščine z nišami na zahodni fasadi. Cerkvna oprema je razen velikega oltarja, ki pa je tudi obnovljen, dokaj skromna.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjščini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 18378, Ime enote: Negova - Trojnerova hiša

Naselje: Negova, Hišna številka: 72

Lokacija: vzhodni del parc. št.: 541/3 k.o. Negova.

Utemeljitev razglasitve: Od nekdanje majhne kmetije se je ohranila pritlična stanovanjska hiša, ki je v osnovi ohranila večino stavbnih značilnosti tega območja. Stanovanjska hiša, ki jo pokriva opečna dvokapnica, ima značilno kladno konstrukcijo. Leseno ostenje prekrivajo ilovnati ometi, prebarvani z apnom. Talni zidec je nakazan s sivim opleskom. Vso stavbno pohištvo z okovjem je v celoti ohranjeno. Manjša lesena dvokrilna okna so dvojna. Imajo značilno delitev kril na tri polja. Ščitijo jih notranje kovane okenske mreže in lesene lamelne naoknice. Glavni vhod zapirajo dvokrilna lesena vrata z ohranjenim okovjem; le zgornja tretjina je na novo zastekljena. Prav tako se je ohranila značilna tlorisna zasnova: priklet, zadnja hiša, predja hiša in črna kuhna. Stanovanjska hiša domačije Trojner s preloma 19. in 20. stoletja predstavlja del še ohranjene stavbne dediščine radgonskega zaledja, ki na izpričuje svojstven način življenja tega območja. Kot taka je pomembna tako iz arhitekturnega, kot etnološkega in socialno-zgodovinskega vidika.

Izjemnost hiše se kaže prav v redko ohranjeni črni kuhinji.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 18051, Ime enote: Podgrad - Domačija Jagarič

Naselje: Podgrad, Hišna številka: 2

Lokacija: parc. št.: 502, 503/1, 503/2, 503/3, 503/4, 504 k.o. Hercegovščak.

Utemeljitev razglasitve: Tik ob glavni vpadnici v Gornjo Radgono stoji strnjena domačija, ki obsega stanovanjsko hišo in gospodarska poslopja. Hiša je pritlična in z daljšo stranico stoji vzdolž ceste. Pokriva jo opečna dvokapnica. Glavni vhod v hišo je z dvoriščne strani. Značilna tlorisna zasnova hiše je v celoti ohranjena. Ima dokaj ambiciozno zasnovano fasadno profilacijo. Stavbno pohištvo je v celoti ohranjeno. Večja okna so dvokrilna, z delitvijo kril na tri polja. Ščitijo jih okenske mreže in lesene lamelne naoknice. Hiša ni podkletena. Za hišo stojijo posamezna gospodarska poslopja kot: vinska klet, hlev s skednjem, svinjak. Večji del poslopij je zidanih in prekritih z opečno dvokapnico. Domačija je primer večjega kmečkega gospodarstva iz zadnje četrtine 20. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 6733, Ime enote: Police - Kodeličeva zidanica

Naselje: Police, Hišna številka: 53

Lokacija: južni del 1208/10, 1208/13, 1208/14, 249/2, 250/4, 250/5, 205/6, 250/7, 250/8, 250/9, 250/10, 250/11, 250/12, 250/13, južni del 251/1, 251/2, 251/4, 251/5, 252/1, 252/2 k.o. Police.

Utemeljitev razglasitve: Na vrhu slemena, sredi vinogradov stoji mogočna visokopritlična zidanica. Pokriva jo opečna mansardna streha. Sredi slemena se dviga leseni stolpič s pločevinasto streho, oblikovano v manjšo čebulo. Ohranjeno je vso leseno stavbno pohištvo. Okna so dvokrilna, deljena na polja in opremljena z železnimi mrežami in delno ohranjenimi polnimi naoknicami. Na severozahodni fasadi sta dva kamnita, polkrožno zaključena portala, ki vodita v bivalni in kletni del. Mogočno klet krasijo opečni oboki. Del pritličnega gospodarskega poslopja s prešo se je porušil v predelu, kjer se je stikal z zidanico. Ohranil se je samo del, kjer je danes stanovanjska enota. Mogočna gosposka zidanica je edinstven primer bogate stavbne dediščine Radgonskih gorc iz 18. stoletja, z nekaterimi prezidavami v 19. stoletju.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti;

- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 6730, Ime enote: Police - Rezačeva vila

Naselje: Police, Hišna številka: 23

Lokacija: parc. št.: 409/2 k.o. Police.

Utemeljitev razglasitve: V gričevnatem predelu na vrhu slemena med vinogradi stoji nekdanja nadstropna zidanica s pritličnim podaljškom za prešo. Tako nadstropno hišo kot pritlični del za prešo pokriva opečna dvokapnica z delnim čopom. Fasado členijo konkavni podstrešni venec, venčni zidec, šivani robovi ter gladke okenske obrobe. Na čelni strani med okni je razgibano baročno polje s profiliranim okvirjem. Vhod v klet vodi skozi polkrožno zaključen portal v prvi osi čelne strani. Večina stavbnega pohištva je novejšega datuma. Podaljšek stavbe je nekdanji pritlični gospodarsko poslopje, kjer je bila preša. Sedaj rabi kot stanovanjska enota. Zidanica ima opečno obokano klet, ki jo zračijo manjša pravokotna ležeča odprta okna s kamnitimi okvirji. Gre za enega od še ohranjenih primerov gosposke zidanice iz 18. stoletja, ki kot del stavbne dediščine izpričuje materialni in socialni vidik načina življenja vinogradniških območij severovzhodne Slovenije.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 18057, Ime enote: Ptujška Cesta - Vrečova zidanica

Naselje: Ptujška Cesta, Hišna številka: 34

Lokacija: parc. št.: 602/9 k.o. Orehovci.

Utemeljitev razglasitve: Nekdanja gosposka zidanica iz 19. stoletja stoji ob cesti sredi izrazito slemenskega naselja. Je zidana pritlična stavba pokrita s štirikapnico z ohranjenim starim opečnim bobrovcem. Zidanica je v celoti podkletena. Kletni del je iz kamna - peščenjaka. Ohranjena je večina starega stavbnega pohištva. Okna so lesena dvokrilna z delitvijo kril na tri polja. Ščitijo jih lesene lamelne in polne naoknice. Kletne obokane prostore zračijo manjša pravokotna ležeča okna s kamnitimi okvirji. Na južni strani v drugi osi je glavni vhod v bivalni del zidanice in v prostor s prešo. Bivalni del se nahaja na vzhodni polovici stavbe in v tlorisu obsega dve sobi in kuhinjo. V vzhodni polovici je še ohranjena lesena preša. Do lesenega mogočnega portala vodijo kamnite enoramne stopnice z nizko zidano ograjo. Klet je v tlorisu razdeljena na tri enote. Vsaka je dostopna z zunanje strani, z ločenimi vhodi. Rabila je kot vinska klet, kot shramba za jabolka in krompir in nekdanj kot skrivališče. K nekdanji gosposki zidanici, ki je kasneje prešla v last večjega kmeta, je spadala tudi viničarija. Zidanica je primer gosposke zidanice, ki so bile stoletja nazaj stalnica vinogradniških območij tega dela severovzhodne Slovenije. Kot taka je nepogrešljiv element kulturne krajine, ki priča o načinu življenja vinogradniških predelov tako z vidika materialne kot socialne kulture.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 18377, Ime enote: Spodnja Ščavnica - Domačija Jagarič

Naselje: Spodnja Ščavnica, Hišna številka: 39

Lokacija: južni del parc. št.: 1072/2, osrednji del 1263, 1289, 1290 k.o. Spodnja Ščavnica.

Utemeljitev razglasitve: Tik ob cesti razloženega naselja stoji izjemen kompleks večjega kmečkega gospodarstva. Sestoji iz stanovanjske hiše in več gospodarskih poslopij. Na temeniku glavnega obcestnega portala stanovanjske hiše je zapisana letnica 1911, na dvoriščnem portalu pa se odkriva leto 1890. Je zidana, pritlična stavba. Pokriva jo opečna dvokapnica. Ima bogato fasadno profilacijo. S cestne strani vodijo v notranjost hiše enoramne čelne stopnice s kovano ograjo. Ohranjen je del starejšega lesenega stavbnega pohištva. Podkleten je samo del hiše. Klet je v celoti obokana. Nekoliko vstran od hiše, v istem nizu ob cesti, stoji mogočno vrhkletno gospodarsko poslopje. V spodnjem kletnem delu, ki je v celoti zidano iz kamna, so svinjski hlevi. V zgornjem lesenem delu je parma, ki je rabila za spravilo sena, zrnja in kmetijskih strojev in orodja. Pokriva ga dvokapnica z neustrezno salonitno kritino. Vzporedno s hišo in parmo stoji manjši zidani svinjak, lesena drvarnica in manjša uta. Na drugi strani ceste, nasproti hiše in parme, stoji vrhkletna preša. V kleti so opečni oboki. Nad kletjo sta dva prostora: v prvem je ohranjena lesena preša. V drugem manjšem prostoru, so ohranjene lesene skrinje za shranjevanje zrnja. Domačija je primer še aktivnega večjega kmečkega gospodarstva, katerega začetki segajo v drugo polovico 19. stoletja. Gre za izjemno stavbno dediščino, ki je v preteklosti bila stalnica ravninskih predelov Slovenskih goric.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 995, Ime enote: Spodnji Ivanjci - Domačija Lešnjak

Naselje: Spodnji Ivanjci, Hišna številka: 6

Lokacija: parc. št.: 46/1 k.o. Spodnji Ivanjci.

Utemeljitev razglasitve: V samem jedru strnjene obcestne vasi stoji večja domačija, ki sestoji iz stanovanjske hiše in večjega gospodarskega poslopja in manjše družinske kapelice. Fasado zidane pritlične stanovanjske hiše členijo močno poudarjene okenske obrobe, strešni venec venčni zidec in šivani robovi. Hišo pokriva opečna dvokapnica. Vhod v hišo je v osrednji osi triosnega izstopajočega rizalita s trikotnim čelom. Na temeniku pravokotnega portala je letnica 19.A.T.10. Ohranjeno stavbno pohištvo je leseno. Okna so dvokrilna z delitvijo kril na tri polja. Ščitijo jih železne okenske mreže in lesene lamelne naoknice. Podkletena je samo vzhodna polovica stanovanjske hiše. Večje pritlično zidano gospodarsko poslopje, prekrito z opečno dvokapnico, stoji pravokotno ločeno od stanovanjske hiše. Zatrep ob cesti krasijo zračne line. Domačija iz začetka 20. stoletja je primer večjega kmečkega gospodarstva ravninskega predela radgonskega zaledja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 18047, Ime enote: Zagajski Vrh - Ajlečova klečaja

Naselje: Zagajski Vrh

Lokacija: jugozahodni del parc. št.:469 k.o. Spodnja Ščavnica.

Utemeljitev razglasitve: Enocelična stavba stoji ob cesti sredi razloženega slemenskega naselja. S cestne strani je vhod v klet. Kletni del je v celoti zidan iz opeke. Zgornji del, ki je rabil kot shramba za sadje, je grajen v značilni kladni konstrukciji. Mestoma so vidni ostanki zunanega ilovnatga ometa in beleža. Klečajo pokriva opečna dvokapnica (zareznik). Stavbno pohištvo je v celoti ohranjeno. Manjša štirikotna okna ščitijo kovani okenski križi in polne naoknice z ohranjenim okovjem. Na spodnji cestni strani je prizidana veža v klet pokrita z opečno enokapnico. Vhod v klet zapirajo zunanja in notranja vrata dvokrilna lesena vrata. Klet (klečaja) predstavlja del nepogrešljive stavbne dediščine vinogradniških območij iz 90-ih let 19. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti;

- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 18060, Ime enote: Zbigovci - Kovačeva hiša

Naselje: Zbigovci, Hišna številka: 45

Lokacija: južni del parc. št.: 198/2 k.o. Zbigovci.

Utemeljitev razglasitve: Nekdanja viničarija stoji vrh slemena tik ob lokalni cesti. Je pritlična lesena, z ilovico ometana stavba, ki jo pokriva novejša neustrezna strma salonitna dvokapnica s širokim napuščem. Okna so majhna in lesena, pravokotne oblike. Deljena so na tri polja in opremljena z okenskimi križi. Stanovanjski del je ohranil značilno prvotno tlorisno zasnovo: priklet, predja hiška, zadja hiša in kuhna. V istem nizu pod isto streho sledi gospodarski del, razdeljen na posamezne enote. V slednjih se je ohranil del stavbnega pohištva prvotnega stavbnega pohištva. Podkletena je samo polovica hiše in sicer pod zadnjo hišo. Dostopna je tako z notranjosti kot z zadnje dvoriščene strani. Viničarija iz leta 1830 predstavlja del še ohranjene značilne stavbne dediščine vinogradniških območij; kot taka je pomembna tako iz arhitekturnega, kot etnološkega in socialno-zgodovinskega vidika.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

c) Naselja in njihovi deli

EŠD: 6681, Ime enote: Gornja Radgona - Mestno jedro

Lokacija: parc. št.: 100/1, 100/2, 101, 102/1, 102/2, 106/9, 109/9, 109/10, 109/14, 110/1, 110/2, 112, 113, 114/2, 114/3, 114/4, 114/5, 114/6, 114/7, 117/5, 117/7, 1221/1, 1222/1, 1222/2, 1223/4, 1224/1, 1225, 323, 326, 327, 328, 329, 330/2, 330/3, 330/4, 332, 333, 334, 335/1, 335/2, 336, 337, 338, 339, 340/3, 340/4, 341, 345, 346, 349, 350, 351, 352, 353/1, 354, 355, 356/1, 357/3, 364/7, 380/3, 380/4, 380/5, 380/6, 381, 382, 383, 388, 389, 390/1, 390/2, 391/1, 391/2, 392, 393, 394/1, 394/2, 396, 397, 398, 399, vzhodni del 414, 51/2, 51/3, 51/4, 51/5, 51/6, 51/7, 53, 54/8, 54/9, 54/10, 55, 56, 58, 59, 60/3, 61, 62, 63, 65/15, 65/23, 74, 75, 78, 79, 82/2, 82/3, 82/4, 82/5, 82/6, 82/7, 82/8, 82/9, 83/2, 83/3, 83/4, 83/5, 84, 85, 86, 87, 90/3, 91, 92, 93, 94, 95/1, 95/2, 95/3, 95/4, 96, 97, 98, 99/1, 99/2, 99/3, 99/4, k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Mestno jedro v Gornji Radgoni je nastalo ob pomembnem mostišču ob Muri pod grajskim gričem, ki predstavlja pomol Slovenskih goric ter tako loči Apaško polje od Murskega polja. Z Jurkovičevo in Kerenčičevo ulico, ki z grajskim gričem tvori najstarejši del današnje Gornje Radgone, t.i. Gornji in Spodnji Gris, se mestno jedro v nadaljevanju širi na Partizansko cesto. Grajsko jedro se odlikuje z izredno kvalitetnimi stavbami kot so Kerenčičeva 13 v neposredni bližini reke Mure, Jurkovičeva 23 in 25, Špital (Maistrov trg 4) in nekdanji Admontski dvorec (Partizanska 1). Pojavnost vseh teh objektov je iz 17. stoletja, vendar njihova gradbena zgodovina sega vse do gotike.

Do leta 1919 je Gornja Radgona z grajskim gričem, Maistrovo, Jurkovičevo, Kerenčičevo in Partizansko cesto predstavljala predmestje avstrijske Radgone. Vlogo porušene cerkve sv. Ruperta je prevzela gotška cerkev sv. Janeza Krstnika v mestnem jedru avstrijske Radgone, ki je bila od nastanka okoli leta 1400 do porušitve sv. Ruperta podružnica cerkve sv. Ruperta. Sedanja cerkev sv. Petra se prvič omenja 1446, vendar je sedanjo podobo dobila šele 1813, 1890 so jo močno predelali in povečali. V starem mestnem jedru se nahaja tudi prvo šolsko poslopje iz leta 1823, ki pa so ga kasneje prenovili. Na franciscejskem katastru iz leta 1824 je vidna ureditev in pozidava najstarejšega mestnega jedra Gornje Radgone, ki je z zaščitenimi kulturnimi spomeniki ohranila praktično nespremenjen tloris.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- ohranjati odnos med posameznimi stavbami in odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- na brežinah ni mogoče graditi betonskih podpornih zidov ter postavljati samostojne objekte, betonske stebre ter druge objekte in naprave;
- varovanje historičnega nivoja ulic in vhodov v stavbe;
- ohranjanje linije hišnih slemen, slemen in naklona streh;
- ohranjanje obhišnih vrtov;
- prepoved poškodovanja ali rušenja historičnih stavb, razen, če je objekt v tako slabem gradbenem stanju, da ga več ni mogoče obnoviti;
- prepoved nameščati vpadljive napise, izveske, antene, razne omarice (električne plinske) in druge naprave (klima, sončne kolektorje) na fasade stavb;
- dopolniti konstrukcijske zasnove, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objektov;
- pri kakršnihkoli posegih v tla so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Merilo: M = 1: 1000

d) Stavbe s parki in vrtovi

EŠD: 7610, Ime enote: Norički Vrh - Kunejev dvorec in vrt

Ulica: Norički Vrh, Hišna številka: 1

Lokacija: parc. št.: 1113, 1114 k.o. Gornja Radgona; parc. št.: 32/11, 32/12, 32/13, 32/14, 32/18, 35, 41/1 k.o. Police.

Utemeljitev razglasitve: Kunejeva graščina stoji sredi obsežnega vrta. Vrt družine Kunej je bil oblikovan v arhitekturni vrt v letih 1935 do 1936 po načrtih vrtnarke Ilse Fischerauer. V njem raste večina dreves, grmovnic in trajnic iz originalne zasnove. Prav tako so dobro ohranjeni originalni zidovi teras in stopnišča. Na najširši terasi je osrednji vrtni motiv - plavalni bazen, ta del vrtno zasnove zaključuje simetrično postavljene gredice z originalnimi vrtnicami iz leta 1935 in grajeno pergolo. Enonadstropna gosposka hiša ima v nadaljevanju stavbe proti severu pokrito pritlično "loggjo". Obkrožena je z visokim drevjem in na južni strani s kvalitetno parkovno ureditvijo. V tretji osi je vzdignjen kamnoseško izdelan klasicistični portal z grofovskim grbom Gieslov v temenu. Okna v pritličju so zaščitena s kovano mrežo. V hiši je tudi zelo dobro ohranjeno stavbno pohištvo s poznorenesančnim okovjem. V spodnjem prostoru je ogromna veža s pečjo, iz katere vodi pot v zgornje bivalne prostore za družino, ki ohranjajo baročno prehodnost prostorov. V pritličju je poleg veže še sprejemnica, kuhinja in več bivalnih prostorov. Klet je obokana z banjastim in kapastim obokom. Hiša, ki je bila zgrajena že v 15. stoletju in predelana v 17. stoletju, je v današnji pojavnosti iz prve polovice 19. stoletja. Po virih je na tem kraju stal dvor že v 15. stoletju. Med leti 1688 in 1802 so jo imeli v lasti grofje Leslie, potomci škotskega najemniškega oficirja, nato pa družina Giesel vse do leta 1918.

Kunejev dvorec z vrtom predstavlja najbolje ohranjen zasebni vrt v arhitekturnem slogu v Sloveniji.

Opis varstvenega režima: Za arhitekturni spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- pri kakršnihkoli posegih v tla objekta ali teren ob njegovi zunanjsčini, so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Prvine vsebine in značilnosti, ki se v vrtu zlasti varujejo:

- vrtnoarhitekturna kompozicija z vsemi strukturnimi prvinami in njihovimi medsebojnimi razmerji vključno z obstoječimi naravnimi prvinami (rastline);
- umestitev v širši prostorski in vsebinski kontekst.

Splošne usmeritve in pogoji za vrtnoarhitekturni spomenik:

- ohranja se vrtno arhitekturna zasnova (oblika);
- ohranjajo in varujejo se strukturne prvine (materija);
- ohranja in varuje se vse grajene objekte in druge kulturne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (bazen, zidovi, pergola, stopnišča, ograja, itd.);
- ohranja in varuje se vse naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, relief, itd.);
- preprečuje se gradnja kakršnihkoli objektov, poti ali naprav, ki niso v skladu z vrtnoarhitekturno zasnovo;
- preprečuje se onesnaževanje ter uničevanje in poškodovanje rastlin;
- ohranja (ali ponovno vzpostavlja) se primerne ekološke pogoje, ki so potrebni za rast in nadaljnji obstoj rastlin (osončenosti, nivo talnice, preprečevanje nasipavanja itd.);
- varuje se tudi neposredna okolica ter značilni pogledi na in z enote vrtnoarhitekturne dediščine.

Merilo: M = 1: 2880

e) Drugi objekti in naprave

EŠD: 6747, Ime enote: Gornja Radgona – Železniška postaja

Lokacija: parc.št.: 1217/2 k.o. Gornja Radgona

Utemeljitev razglasitve: Radgona je bila vključena v železniško omrežje leta 1885, ko je bila vzpostavljena proga med Špiljem in Radgono, ki je bila pet let kasneje podaljšana do Ljutomera. Ob koncu 1. svetovne vojne, ko je bila določena meja med Avstrijo in Kraljevino SHS po reki Muri, je bil slovenski del proge brez neposredne povezave s preostalim železniškim omrežjem. Leta 1924 je bila zgrajena povezovalna proga med Ormožem, Ljutomerom in Mursko Soboto, kar je pomenilo povečanje tako potniškega, kot tovarnega prometa ter posledično izgradnjo nove železniške postaje. Ohranjeni so načrti za neizvedeno postajno poslopje iz leta 1927, kot tudi načrti za izvedeno postajo iz leta 1938. Železniška postaja predstavlja primer arhitekturne tipologije iz obdobja med obema vojnama. Postaja oblikovalsko in slogovno ohranja naslon na historične vzore svojih predhodnic, obenem pa jasno izkazuje prvine Plečnikove šole, ki se odražajo v celoti kot tudi v posameznih elementih in detajlih, med katerimi je najizrazitejši stebriščni motiv s kapiteli. Iz načrtov je v čelih višjih stranskih traktov kot tudi v čelu glavnega vhoda razvidna sgrafitto poslikava. Osrednji del njene kompozicije, okroglo okno, naj bi simboliziral motiv kolesa (Rad).

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov vključno z upoštevanjem podatkov, razvidnih iz ohranjenih načrtov za postajo iz leta 1938;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklame;

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 7374, Ime enote: Ivanjski Vrh - Frasov mlin

Naselje: Ivanjski Vrh, Hišna številka: 14

Lokacija: zahodni del parc. št. 183 k.o. Spodnji Ivanjci.

Utemeljitev razglasitve: Mogočna stavba s čopasto opečno krito streho stoji ob Negovskem jezeru. Leta 1930 so mlin prezidali v današnjo podobo ter mu vgradili dva para mlinskih kamnov in dva valjčna mlina. Zaradi praznjenja bližnjega jezera in regulacije niso mogli mleti tudi po celo leto. Mlin v katerem so bile tudi stope in oljarna, je prenehal z obratovanjem leta 1974. Mlin je opravljal mletje za bližnji grad in se je v svoji podobi le malo spremenil, zato predstavlja pomembno kulturno dediščino kraja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 18039, Ime enote: Spodnji Ivanjci - Borkov mlin

Naselje: Spodnji Ivanjci, Hišna številka: 24a

Lokacija: južni del parc. št. 801 k.o. Spodnji Ivanjci.

Utemeljitev razglasitve: Ob Cogetinskem potoku, na mestu kjer je prej stal lesen mlin, so leta 1908 zgradili mlin z dvema mlinskima kamnoma. Današnja podoba nadstropnega mlina s prizidkom strojnice, je dobil leta 1958, ko so namestili francisovo turbino, kasneje pa še dieselski motor. Mogočen mlin je danes eden redkih ohranjenih mlinskih naprav, ki so se ohranili v teh krajih.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje tehniških, etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

f) Spominski objekti ali kraji

EŠD: 6719, Ime enote: Črešnjevci - Kip sv. Mateja

Lokacija: parc. št.: 474/4 k.o. Črešnjevci.

Utemeljitev razglasitve: Kip sv. Mateja, izdelan v baročni maniri, stoji med drevjem nedaleč od hiše Črešnjevci 138. Sestavlja ga oglat podstavek, vrh katerega se dviga skulptura sv. Mateja brez desne roke in v tipični svetniški drži. Svetnik ima navzgor dvignjen pogled in razgibano draperijo. Skulptura predstavlja kvalitetno kiparsko delo iz 18. stoletja, oblikovano na tradicionalen način.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne lege, materialov, poslikav in okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 6718, Ime enote: Črešnjevci - Znamenje

Lokacija: zahodni del 940/4 k.o. Črešnjevci.

Utemeljitev razglasitve: Kamnito stebrasto znamenje stoji ob cesti Gornja Radgona – Črešnjevci. Znamenje ima posnete robove podstavka in kvadratnega stebra ter hišico, ki ima na vogalih štiri gladke stebriče okoli osrednjega poslikanega kvadra. Steber nosi letnico 1831. Takrat so originalni zaključek nadomestili s sedanjim. Posneti robovi podstavka in kvadratni steber, ki je spodaj prirezan na ajdovo zrno, nakazujejo datacijo v 16. stoletje.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne lege, materialov, poslikav in okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 77, Ime enote: Črešnjevci - Rojstna hiša Petra Dajnka

Lokacija: Črešnjevci, Hišna številka: 82

Lokacija: parc. št.: 702/2 k.o. Črešnjevci.

Utemeljitev razglasitve: V preprosti kmečki hiši, kriti s slamo, se je 23.04.1787 rodil Peter Dajnko slovenski slovničar, pesnik in pisatelj. Peter Dajnko (1787 - 1873), ki je deloval kot strokovni in nabožni pisatelj, je v književnosti skušal uveljaviti štajersko narečje in po njem imenovano pisavo dajnsčico. Pred vhodom v hišo, ki je ohranila svojo prvotno podobo, je pritrjena spominska plošča. V hiši je urejena spominska soba ter razstavljeni etnološki eksponati.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje zgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 6738, Ime enote: Črešnjevci - Spomenik Mariji Rožman

Lokacija: zahodni del parc. št.: 103/4 k.o. Črešnjevci.

Utemeljitev razglasitve: Obeležje predstavlja preprost betonski nagrobnik, pravokotne oblike, omejen s štirimi stebriči, med seboj povezanimi z verigo. Na nagrobni plošči je napis: »In tu ležiš s krvjo oblita, ubil te krvoses je Vlas, iznad tebe svetloba se svita, vse dala si za novi čas.« Na tem mestu so po nečloveškem mučenju 20. 02. 1945 vlasovci ubili sekretarko s Polic Marijo Rožman. Spomenik je bil odkrit 29. 11. 1957. Spomenik je posvečen eni zadnjih žrtev na tem območju v II. svetovni vojni.

Opis varstvenega režima:

- trajno varovanje in ohranitev kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot spomenika v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh sestavnih delov in likovnih prvin spomenika, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 6742, Ime enote: Gornja Radgona - Grob Maistrovih borcev

Lokacija: osrednji del parc. št.: 639 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Na pokopališču v Gornji Radgoni ob pokopališki kapeli je grob z nagrobnikom padlim Maistrovim borcem. Na nagrobni plošči je napis:« Slovenci - uporniki 97 p.p. ustreljeni v Radgoni 27. in 28. maja 1918. Maistrovi borci padli v boju pri Obrajni in Radgoni 1919«. V skupen grob so pokopani padli Maistrovi borci, ki so s pogubnim dejanjem ohranili našo severno mejo.

Opis varstvenega režima:

- trajno varovanje in ohranitev kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot spomenika v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh sestavnih delov in likovnih prvin spomenika, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 15291, Ime enote: Gornja Radgona - Grob padlih talcev

Lokacija: južni del parc. št.: 639 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Na pokopališču v Gornji Radgoni so v grobu s spominsko ploščo pokopani padli jugoslovanski, ruski in bolgarski vojaki, ki so padli tik pred koncem II. svetovne vojne. 24 ruskih padlih vojakov so leta 1962 premestili v skupno grobnico ruskih vojakov v Mursko Soboto, dva bolgarska vojaka

pa leta 1963 v Vukovar. Spomenik je bil odkrit 09. 05. 1957. Spomenik predstavlja zaradi omenjenih dogodkov pomembno kulturno dediščino.

Opis varstvenega režima:

- trajno varovanje in ohranitev kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot spomenika v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh sestavnih delov in likovnih prvin spomenika, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 6741, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Maistrov trg 4

Lokacija: Parc. št.: 399, 400, 401, vzhodni del 402 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Na Maistrovem trgu stoji hiša z izrazitim memorialnim značajem. Objekt je pritlična, štiriosna stavba z vzdano spominsko ploščo z napisom :«V tej hiši sta živela in umrla bibliotekarja dr. Franc Simonič in dr. Janko Šlebinger, utemeljitelja slovenske bibliografije«. Hiša je tipičen primer meščanske hiše iz prve polovice 19. stoletja, ki ima zraven umetnostnozgodovinskega pomena predvsem memorialni pomen.

Opis varstvenega režima:

- varovanje zgodovinskih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- posebno varovanje zunanosti objekta, njegove gradbene substance, posamezne arhitekturne detajle, tlorisne zasnove, notranje opreme in vplivnega območja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite stavbe, stavbne člene, razen vzdrževalnih posegov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja originala;
- prepoved postavljanja nosilcev infrastrukture in reklam.
- Hišo s spominsko ploščo in pripadajočim vrtom varujemo v celoti, neokrnjenosti in izvirnosti.

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 18303, Ime enote: Gornja Radgona - Spomenik NOB

Lokacija: parc. št.: 367/1 k.o. Gornja Radgona.

Utemeljitev razglasitve: Spomenik padlim domačinom v II. svetovni vojni, delo arhitekta Milana Černigoja, odkrit 15. 10. 1961. Spomenik predstavlja približno 20 metrov visok obelisk iz sivega idrijskega marmorja. Spomenik predstavlja kvalitetno umetniško delo.

Opis varstvenega režima:

- trajno varovanje in ohranitev kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot spomenika v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh sestavnih delov in likovnih prvin spomenika, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 27499, Ime enote: Ivanjševski Vrh - Znamenje

Lokacija: parc. št.: 788/1 k.o. Ivanjševci.

Utemeljitev razglasitve: Veliko zidano baročno nadstropno znamenje stoji ob cesti Ivanjševski vrh – Orehovski vrh. Nahaja se na kamnitem podstavku. Spodnji višji del s štirimi visokimi in poglobljenimi nišami ob straneh, nosi zgornje krajše nadstropje s štirimi plitkimi nišami. V nišah ni več poslikav. Znamenje na kvadratni osnovi pokriva štirikapnica s petelinčkom na vrhu. Kritina je bobrovec. Pritlični del je od nadstropnega ločen z izstopajočo oprogo. Nadstropno složno znamenje predstavlja kakovosten primerek lokalne obrti v baročni maniri 19. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;

- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 454, Ime enote: Mele - Kužno znamenje

Lokacija: zahodni del parc. št. 936/1 k.o. Mele.

Utemeljitev razglasitve: Kužno znamenje stoji ob križišču, na SZ robu naselja. Spada v zvrst kužnih znamenj, ki se nahaja tudi v Gornji Radgoni. Zavit steber stoji na visokem podstavku s posnetimi robovi, kapitel je enak narobe obrnjeni vazi. Hišica, katere streha sloni na dveh stebrih in polni steni zadaj, stoji na bogato profilirani plošči. Kamnita streha valovi in je na vseh straneh usločena. V hišici je plošča z reliefom Kristusa iz leta 1831. Ob Kristusu kleči donatorica z grbom, v katerem se diagonalno pojavljata orel in konj. Kužno znamenje je zelo lep primer gotske plastike iz 16. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 27535, Ime enote: Negova - Kip sv. Janeza Nepomuka

Lokacija: parc. št.: 1194/1 k.o. Negova.

Utemeljitev razglasitve: Kip sv. Janeza Nepomuka stoji ob ograji, ki povezuje grad z župniščem. Očitno stoji na sekundarni poziciji, saj so kipi sv. Janeza Nepomuka vedno stali ob vodi. Spada v zvrst kipov svetnikov, ki so bili v baroku zelo priljubljeni, predvsem v srednji Evropi. Kip svetnika v naravni velikosti v vihrajočem duhovniškem oblačilu, ki v roki drži svoj atribut, Kristusa na križu, stoji na več kot meter visokem podstavku. Verjetno je nastal po naročilu grofov Trauttmannsdorf, ki so bili lastniki negovskega gradu od leta 1542 do 1945. Kip predstavlja zelo kvaliteten baročni izdelek.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 1000

EŠD: 965, Ime enote: Orehovski Vrh - Kapelica s skupino Križanja

Ulica: Orehovski Vrh, Hišna številka: 27

Lokacija: parc. št.: 122/3 k.o. Orehovski vrh

Utemeljitev razglasitve: Pri hiši št. 27 se v kapeli zaprtega poznobaročnega tipa nahaja gotska skupina Križanja. Pasijonska skupina Križanja z Marijo in Janezom Evangelistom v nadnaravni velikosti je nastala v začetku 16. stoletja. Umetnostni zgodovinar Emilijan Cevc je povezal ekspresivnost gibov in izraza z naslanjanjem na grafično predlogo - domnevno na mojstra E.S. Skupina je bila leta 1994 prenesena v restavratorsko delavnico, direktno iz kapelice na Orehovskem vrhu, kamor pa je bila nedvomno premeščena iz večje cerkve, domnevno radgonske. Ob restavratorskih posegih so bile odstranjene recentne preslikave z oljno barvo in delno utrjene spodnje plasti. Skupina Križanja je bila po restavriranju sprva postavljena v cerkev sv. Petra v Gornji Radgoni, leta 2007 pa je bila skupina prenesena v prenovljeno kapelico.

Gotska skupina Križanja z začetka 16. stoletja je edini primer tako ekspresivne in slikovite gotike v naših krajih.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 27505, Ime enote: Orehovski Vrh - Znamenje

Lokacija: parc. št.: 369 k.o. Orehovski vrh.

Utemeljitev razglasitve: Veliko zidano nadstropno baročno znamenje se nahaja ob cesti v osrednjem delu vasi. Stoji na širokem podstavku. Zgornji del, s štirimi nišami ob straneh, sloni na visokem stolu. V nišah ni več poslikave. Znamenje na kvadratni osnovi pokriva štirikapnica s petelinčkom na vrhu. Kritina je bobrovec. Pod strešico poteka konkaven venec. Pritlični del je od nadstropnega ločen s profiliranim stopnjevanim vencem. Znamenje predstavlja kvaliteten primer zidanega slopnega znamenja iz 19. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 964, Ime enote: Očeslavci - Znamenje

Lokacija: vzhodni del parc. št.: 597 k.o. Očeslavci.

Utemeljitev razglasitve: Slopasto baročno znamenje z nišami ob straneh stoji ob cesti v Očeslavcih. Z venčnim zidcem preprostih oblik je razdeljeno v dve nadstropji. Pokriva ga preprosta plitva streha piramidaste oblike, ki jo na vrhu krona papeški križ. Znamenje je v zelo slabem stanju in bi bilo potrebno takojšnje obnovitve. Freske v nišah niso več razpoznavne. Znamenje je tipičen primer preprostega baročnega znamenja iz 18. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 6743, Ime enote: Police - Spomenik Francu Horvatu

Lokacija: jugovzhodni del parc. št.: 1044 k.o. Police.

Utemeljitev razglasitve: 10. 03. 1945 je okupator ubil Franca Horvata, partizanskega obveščevalca in kurirja. Na mestu kjer je ubit je skromen betonski spomenik z vzdano spominsko ploščo z napisom: »Ves nem ležiš a vendar govoriš. Vse dal sem ljubljeni svobodi. Čeprav junak, nevzdradno spiš, živeli bodo v tebi mladi rodi. V spomin nesmrtnemu junaku Francu Horvatu kurirju in obveščevalcu NOB, ubitem na tem mestu«.

Opis varstvenega režima:

- trajno varovanje in ohranitev kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot spomenika v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;

- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh sestavnih delov in likovnih prvin spomenika, ki so ovrednotene kot del spomenika.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 27507, Ime enote: Police - Znamenje

Lokacija: parc. št.: 366/1 k.o. Police.

Utemeljitev razglasitve: Veliko zidano baročno nadstropno znamenje stoji ob cesti, v bližini hiše Police 7. Ob straneh ima poslikane niše. Znamenje na kvadratni osnovi pokriva štirikapnica s križem na vrhu. Kritina je bobrovec. Pod strešico poteka močno profiliran venec. Pritlični del je od nadstropnega ločen s profiliranim vencem. Znamenje je tipičen primer preprostega baročnega znamenja iz 18. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 968, Ime enote: Ptujška Cesta - Znamenje

Lokacija: severni del parc. št.: 495 k.o. Orehovci.

Utemeljitev razglasitve: Ob poljski cesti, desno od ceste Ptujška cesta – Ivanjci, stoji visoko kužno znamenje slopastega tipa s široko bazo in močnim konkavnim zidcem pod in nad hišico s slopasto nakazanimi vogali. Spomenik je lep in kakovosten primer kužnega znamenja iz 17. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 967, Ime enote: Ptujška Cesta - Znamenje sv. Janeza Nepomuka

Lokacija: severni del parc. št.: 463 k.o. Orehovci.

Utemeljitev razglasitve: Na vrhu klanca pri hiši št. 44 stoji na kamnitem podstavku razgibana baročna kamnita plastika Janeza Nepomuka s puttom ob nogah. Na podstavku sta pritrjena dva grba. Na desnem se v diagonali menjava šahovnica s ptičem, na levem pa sta diagonalno postavljena polmesec in tri zvezde, na sredini pa je še mali ščitek z roko, ki drži sabljo. Verjetno sta to grba plemiča, ki je postavil spomenik, ki pa originalno ni stal na tej lokaciji. Kip sv. Janeza Nepomuka je kvalitetno baročno delo iz sredine 18. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 973, Ime enote: Zbigovci - Znamenje

Lokacija: severni del parc. št.: 583/2 k.o. Zbigovci.

Utemeljitev razglasitve: Dv nadstropno slopasto znamenje stoji sredi koruznega polja na začetku vasi Zbigovci. Je pravokotnega tlorisa z nadstropnim delom na ožji osnovi. Nadzidani del je ločen od pritličja s opečnato strešico. Znamenje, ki je členjeno z nišami, v katerih so še vidni ostanki poslikave, je pokrito s piramidalno opečnato strešico s križem. Baročno slopasto nadstropno znamenje s polkrožnimi nišami je značilen primer oblikovanja znamenj v 18. stoletju.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

Merilo: M = 1: 2880

EŠD: 27522, Ime enote: Zbigovci - Znamenje pri hiši Zbigovci 68

Ulica: Zbigovci, Hišna številka: 68

Lokacija: parc. št.: 94 k.o. Zbigovci.

Utemeljitev razglasitve: Veliko zidano baročno nadstropno znamenje stoji ob potki med vinogradi, v severozahodnem delu vasi. Zgornji krajši in nekoliko ožji del s štirimi plitvimi nišami ob straneh stoji na visokem nerazčlenjenem slopu. Znamenje na kvadratni osnovi pokriva štirikapnica s petelinčkom na vrhu. Kritina je bobrovec. Pod strešico poteka konkavni venec. Višji pritlični del je od nadstropnega ločen z gladkim izstopajočim vencem. Znamenje predstavlja kvaliteten primer baročnega slopnega znamenja iz 18. stoletja.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite objekta, razen vzdrževalnih posegov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Merilo: M = 1: 2880

6. člen

Spomeniki se označijo v skladu s Pravilnikom o označevanju nepremičnih kulturnih spomenikov, razen arheoloških in naselbinskih spomenikov.

7. člen

Za vsako spremembo funkcije spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče, so potrebni predhodni kulturnovarstveni pogoji in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje pristojnega Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

8. člen

Podrobnejše pogoje za raziskovanje, način vzdrževanja, pogoje za posege, fizično varovanje, pravni promet, način upravljanja in rabe spomenika, dostopnost spomenika za javnost in časovne okvire dostopnosti ter posamezne druge ukrepe, določa Zakon o varstvu kulturne dediščine.

Varstveni režim lahko omejuje lastninsko pravico le v obsegu, ki je nujen za izvajanje varstva spomenika.

9. člen

Pravni status nepremičnega kulturnega spomenika se zaznamuje v zemljiški knjigi kot zaznamba na podlagi tega odloka. Pristojno sodišče po uradni dolžnosti zaznamuje v zemljiški knjigi status kulturnega spomenika na parcelnih številkah, navedenih v 5. členu tega odloka.

10.člen

Meje območij kulturnih spomenikov in njihovih vplivnih območij so vrisane na digitalnem katastrskem načrtu v merilih 1:1000 in 1:2880, prav tako so prikazane v preglednem katastrskem načrtu v merilu 1:5000. Izvirnike načrtov, ki so sestavni del tega odloka, hranita Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor in Občina Gornja Radgona.

11.člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja inšpektorat, pristojen za področje kulturne dediščine. Za vse kršitve tega odloka se uporabljajo določbe od 125. do 129. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine.

12.člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju Občine Gornja Radgona (Uradne objave občinskih skupščin: Gornja Radgona, Lendava in Murska Sobota, št. 2/1991 z dne 17.01.1991, Uradni list RS, št. 39/1992, 58/1995, Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Prepih, št. 10 z dne 01.03.2005) v delu, ki se nanaša za območje občine Gornja Radgona.

13.člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem glasilu Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Prepih.

Številka: 007-1/2014

Datum: _____

ŽUPAN
OBČINE GORNJA RADGONA
Stanislav ROJKO

UVODNA OBRAZLOŽITEV:

Nepremično premoženje predstavlja pretežni del svetovnega bogastva. V to kategorijo se štejejo vse oblike zemljišč, torej stavbna in kmetijska zemljišča ter gozdovi, poleg tega pa še vse oblike izboljšav na zemljiščih, predvsem gradbeni objekti in tudi drugi posegi v zemljišča. Eno izmed oblik nepremičnega premoženja predstavljajo objekti kulturne dediščine.

V zvezi z varovanjem kulturne dediščine ima Republika Slovenija tudi mednarodnopravne obveznosti. Mednarodna skupnost je kulturno dediščino, kot izraz človekovega razvoja in civilizacije, zavarovala z mednarodnopravnimi instrumenti s ciljem ohranjanja identitete ljudstev in narodov, preprečevanja širomašenja in propadanja kulturnih dobrin ter nezakonitega prometa z njimi.

V zvezi z zagotavljanjem načina ukrepov varstva kulturne dediščine in glede na mednarodne obveznosti, je država Slovenija sprejela Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1), ki temelji na načelih celostnega ohranjanja kulturne dediščine, demokratičnosti, varstva kulturne dediščine, spoštovanja pravic lastnikov kulturne dediščine, uveljavljanja pravice do dediščine in sodelovanja javnosti v zadevah kulturne dediščine.

Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben kulturni, socialni, ekonomski, simbolni, verski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za doseg prostorsko uravnoteženega razvoja. Pri prostorskem načrtovanju je potrebno dediščino obravnavati kot dejavnik kakovosti prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj, kajti ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih (gospodarstvo, kmetijstvo, kultura, okolje, idr.). Ustrezen prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube dediščinskih (spomeniških) lastnosti. Te se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije na način, da se jim zagotovi ustrezna raba v skladu s sodobnimi potrebami in sodobnim načinom življenja.

Kulturna dediščina občine Gornja Radgona je zelo bogata in nanjo smo zagotovo lahko zelo ponosni. To, na kar je človek ponosen, pa želi in mora predstaviti tudi drugim. Žal nam začetek 21. stoletja, čas tehnološkega in vsestranskega napredka ne dovoljuje, da bi bolj vztrajno in zavzeto sledili in krepili sožitje med človekom in kulturo in okoljem. Morali bi se večkrat ustaviti, se ozreti nazaj, saj je spoznavanje preteklosti temeljni kamen za načrtovanje prihodnosti. Je zapuščina preteklih rodov, s katero spoznavamo odnos družbenega, duhovnega in socialnega odzivanja človeka v času in prostoru in vključuje materialno in duhovno dimenzijo; zato je ohranjanje kulturne dediščine v Slovenskem nacionalnem programu za kulturo ena temeljnih nalog, tako vseh vladnih resorjev kot vseh lokalnih skupnosti. Varstvene zahteve v postopkih je potrebno vzeti v zakup oziroma jih prilagoditi finančnim zmožnostim investitorja. V pozitivni ureditvi je ta okoliščina minornega pomena, ali pa sploh ni faktor pri določanju pogojev v okviru varstvenega režima.

Občina Gornja Radgona ima trenutno v veljavi Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju Občine Gornja Radgona (Uradne objave občinskih skupščin: Gornja Radgona, Lendava in Murska Sobota, št. 2/1991 z dne 17.01.1991, Uradni list RS, št. 39/1992, 58/1995, Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Prepih, št. 10 z dne 01.03.2005), ki vse od leta 1991 velja za celotno območje sedanje upravne enote. Odlok je bil v tem času spremenjen in dopolnjen s štirimi spremembami.

Zaradi nove zakonodaje in zaradi sprememb na področju varstva kulturne dediščine, je trenutno veljaven Odlok potrebno dopolniti in uskladiti z novo zakonodajo oziroma ga nadomestiti z novim Odlokom, ki bo usklajen z določbami Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11-ORZVKD39, 90/12 in 111/13, v nadaljevanju: ZVKD-1).

Ob smiselni uporabi določb drugega in četrtega odstavka 12. člena ZVKD-1, ki govorita o postopku razglasitve nepremičnega spomenika, je Občina Gornja Radgona pristopila k izdelavi predloga Odloka o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Gornja Radgona (v nadaljevanju: Odlok), in sicer po naslednjem postopku:

- **Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor** (v nadaljevanju ZVKD) je na zakonodajni osnovi pripravil predlog za razglasitev spomenika lokalnega pomena;
- v mesecu juliju 2013 je ZVKD, na podlagi 12. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine, posredoval osnutek Strokovnih podlag za razglasitev kulturnih spomenikov lokalnega pomena za občino Gornja Radgona;
- župan Občine Gornja Radgona je, na podlagi istega člena, dne 3. 9. 2013 sprejel Sklep o javni razgrnitvi Strokovnih podlag za razglasitev kulturnih spomenikov lokalnega pomena za občino Gornja Radgona, ki je bil potem objavljen v uradnem glasilu in spletni strani občine;
- javna razgrnitev Strokovnih podlag je potekala od 4. 9. 2013 do 11. 10. 2013;

- v času javne razgrnitve se je vsem imetnikom nepremičnih kulturnih spomenikov v Občini poslal dopis o sprejemanju imenovanega Odloka, in da imajo možnost do pisnih pripomb in predlogov na razgrnjene strokovne podlage na Občino Gornja Radgona;
- dne 9. 10. 2013 je na občini Gornja Radgona potekala javna obravnava, kjer so bile strokovne podlage dodatno obrazložene s strani predstavnika ZVKD. Na javni obravnavi so lahko lastniki parcel in nepremičnin, ki sodijo v varovana območja, podali svoje pripombe ter se izjasnili glede odloka in razgrnitve kulturnih spomenikov;
- s strani ZVKDS, OE Maribor so bile na vse poslanske pisne pripombe posredovani tudi pisni odgovori in obrazložitve;
- ZVKD je pripravil in meseca novembra 2013 v prečiščenem besedilu posredoval Strokovne podlage za razglasitev kulturnih spomenikov lokalnega pomena za občino Gornja Radgona;
- občinska uprava je na podlagi strokovnih podlag pripravila predlog odloka za prvo obravnavo na seji občinskega sveta;
- Občinski svet Občine Gornja Radgona je na 17. redni seji dne, 17. 4. 2014 obravnaval predlog Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Gornja Radgona – prva obravnava; obravnava sprejetega predloga odloka je trajala 45 dni;
- aktivnosti, ki so se odvijale od prve obravnave do priprave predloga odloka za drugo obravnavo, so opisane v nadaljevanju obrazložitve.

Vsebina 5. člena predloga odloka, ki je jedro celotnega odloka, je v celoti povzeta iz Strokovnih podlag za razglasitev kulturnih spomenikov lokalnega pomena za občino Gornja Radgona (junij 2014), ki jih je pripravil ZVKD, OE Maribor.

Kulturno dediščino predstavljajo območja in kompleksi, grajeni ali drugače oblikovani objekti, predmeti ali skupine predmetov oziroma ohranjena materialna dela kot rezultat ustvarjalnosti človeka in njegovih različnih dejavnosti, družbenega razvoja in dogajanj, značilnih za posamezna obdobja v slovenskem in širšem prostoru, katerih varstvo je zaradi njihovega zgodovinskega, kulturnega in civilizacijskega pomena v javnem interesu. Dediščina, katere značilnosti so po strokovnih merilih posebnega pomena za ožje in širše lokalno okolje, lahko dobi status spomenika lokalnega pomena. To so: spomeniki, arheološka najdišča, stavbe, parki in vrtovi, stavbe s parki in vrtov, spominski objekti ali drugi objekti in naprave, naselja in njihovi deli, kulturna krajina in ostalo.

V skladu z navedenimi izhodišči so za spomenike lokalnega pomena tako določeni spomeniki podrobneje navedeni v 5. členu predloga Odloka. Vsak razglašen spomenik vsebuje podatke, in sicer: evidenčno številko dediščine (EŠD), ime enote, vrsto spomenika, občino in naselje ter lokacijo spomenika. Za vsak spomenik je navedena utemeljitev za razglasitev, opis varstvenega režima ter vplivno območje, določeno na podlagi upoštevanja zgodovinske, funkcionalne in vizualne lastnosti ter pomena spomenika. Meje območij kulturnih spomenikov in njihovih vplivnih območij so vrisane na digitalnem katastrskem načrtu v merilih 1:1000 in 1:2880, prav tako pa so prikazane v preglednem katastrskem načrtu v merilu 1:5000.

V 7. členu predloga Odloka je navedeno določilo, da si mora lastnik za vsako spremembo funkcije spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče, predhodno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje pristojnega ZVKD.

V 8. členu predloga odloka je opredeljeno, da varstveni režim spomenika lahko omejuje lastninsko pravico samo v obsegu najnujnejšega izvajanja varstva spomenika.

V 9. členu predloga odloka je opredeljeno, da sodišče v zemljiški knjigi po uradni dolžnosti zaznamuje status kulturnega spomenika na parcelnih številkah, določenih s tem odlokom.

V 11. členu predloga odloka je opredeljeno, da nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja Inšpektorat RS za področje kulturne dediščine. Zakon o varstvu kulturne dediščine v členih od 125 – 129 določa plačilo glob za kršitve v razponu od 100,00 EUR do 40.000,00 EUR.

Na podlagi 58. člena ZVKD-1 je bil sprejet Pravilnik o označevanju nepremičnih kulturnih spomenikov, ki določa način označevanja nepremičnih kulturnih spomenikov ter obliko in vsebino oznak na spomenikih. V skladu s 6. členom predloga odloka, bo spomenike lokalnega pomena potrebno označiti po novem Pravilniku ob prvi večji prenovi spomenika, najpozneje pa do konca leta 2021. Table za spomenike državnega pomena naroči in financira država, za lokalne spomenike pa občina, ki je posamezno razglasitev sprejela. Obseg finančnih sredstev, ki bodo potrebna za izvajanje pristojnosti občine za označevanje nepremičnih kulturnih spomenikov, trenutno ni možno točno določiti, bo pa potrebno za ta namen predvideti finančna sredstva v bodočih proračunih občine.

OBRAZLOŽITEV PRIPRAVE PREDLOGA ODLOKA (druga obravnava):

Občinski svet Občine Gornja Radgona je na 17. redni seji dne, 17. 4. 2014 obravnaval predlog Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Gornja Radgona – prva obravnava (v nadaljevanju: Odlok).

Na sami seji občinskega sveta so bile podane naslednje dopolnitve in predlogi:

Dušan ZAGORC, kot predsednik Odbora za družbene dejavnosti, je predlagal občinskemu svetu, da odlok obravnava in sprejme z naslednjimi predlogi:

- da se predvideni varstveni režim določenih spomenikov omeji le do te mere, da to ne povzroča pretiranih omejitev in urbanega zastoja ter se omogoči urejanje prostora v okolici določenega spomenika (primer: predvidena obnova grada Šahenturn s preureditvijo območja okrog spomenika, obstoječe avtobusne postaje in objektov za poslovne namene v okviru obnove mestnega središča);
- da se izvzamejo določena zemljišča v okviru določenih EŠD, na katerih se ne nahajajo kulturni spomeniki, ampak le različni poslovni objekti, gospodarska poslopja in drugi pomožni objekti, ki ne predstavljajo nobene zgodovinske in kulturne vrednote (primer: gospodarska poslopja okrog Admondovega dvorca, objekt Putnik...).

Vinko ROUS, član občinskega sveta in podžupan, je označil Odlok kot zelo pomemben občinski dokument, saj ima dolgoročne posledice za gospodarski razvoj občine, predvsem za samo mesto, ki je zelo omejeno (z reko Muro, železniško progo, glavno cesto, hribovjem, z določili Nature 2000). Izpostavil je dejstvo, da imamo bogato kulturno dediščino, katere pa nismo v stanju obnoviti v skladu z zahtevami ZVKD. Navedel je več primerov in dosedanjih težav pri urejanju mesta (vojašnica s Šahenturnom in prostori avtobusne postaje, mestno središče, objekt Admont pri podjetju Elrad, zgradba Hudrga, obnova Kerenčičeve ulice in Jurkovičeve ulice, stopnišče na grad, objekt Putnik, Lisjakova struga in prestavitev železnice, Panonska ulica, pripravljenost investorjev za gradnjo in nezmožnost širitve Industrijske cone) ter omenil dosedanje razgovore s predstavniki države (minister Simonitti, g. Prelovšek) glede ureditve prostora ob vojašnici. Poudaril je, da podpira ohranitev kulturne dediščine v razumnih mejah, z upoštevanjem le določenih segmentov in še te bolj simbolično (npr. mačje glave), izpostavil propadanje številnih zaščiteneh objektov zaradi pogojev obnove oziroma visokih finančnih vložkov. Predlagal je, da strokovne službe občinske uprave in ZVKD izvedejo temeljite razgovore skupaj z Ministrstvom za kulturo, da se dosežejo pragmatične rešitve, ki bodo omogočale nadaljnji razvoj mesta in obenem ohranjale tudi kulturno dediščino.

David ROŠKAR, član občinskega sveta, je podprl argumente gospoda podžupana in tudi mnenje Odbora za družbene dejavnosti, do določene mere pa tudi sprejem odloka, vendar le v primeru, da ne zavira razvoj občine in vlaganje zainteresiranih investorjev. Izrazil je nezadovoljstvo, da država zahteva sprejetje odloka, posledično s tem nalaga občinam finančne obveznosti, sama pa za to ne namenja finančnih sredstev. Zato je izrazil dvom, da bo odlok v takšni vsebini izvedljiv in bo zaživel v praksi. Podpira primerno označitev kulturnih spomenikov zaradi boljše turistične ponudbe, v kolikor pa bo odlok zaviral razvoj občine, ga ne podpira.

Ivan KAJDIČ, član občinskega sveta, je kot solastnik stanovanja v enem od takih kulturnih spomenikov – v vili Holt izpostavil dvojna merila, ker ima kot lastnik takega objekta velike težave in finančne obveznosti, par metrov vstran od objekta pa teh težav ni. Izrazil je bojazen, da v praksi odlok ne bo zaživel, ker bodo lastniki iskali druge rešitve. Podprl je skrb za varovanje kulturne dediščine, vendar brez pretiravanja in v razumnih – današnjim dnem prilagojenim okvirih.

Milan NEKREP, član občinskega sveta, je podprl sprejem odloka, saj je pomemben že zaradi preglednosti in evidentiranja vseh kulturno spomeniških objektov in spomenikov na območju občine, izrazil pa je dvom, da se bo zaradi finančnih razlogov lahko izvajal. Omenil je objekt Hudrga in Koratov dvorec in njuno propadanje. Apeliral je na razumnost in fleksibilnost ter predlagal, da se zaščiti tisto, kar je potrebno, vse ostalo pa se v rešuje v skladu z dogovorom, v smeri doprinosa k urejenosti mesta in novim delovnim mestom. Podprl je tudi projekt gradnje trgovskega centra Spar in prostorov podjetnikov, ki sedaj poslujejo v prostoru avtobusne postaje.

Zvonko GREDAR, član občinskega sveta, je število zaščiteneh spomenikov v odloku označil kot pretirano, še posebej iz vidika financiranja vzdrževanja teh objektov. Menil je, da je glede na znesek obnove Špitala, nemogoče pričakovati izvajanje odloka. Občani, ki imajo takšne objekte v lasti so po njegovi oceni neenakovredni državljani, saj v primeru prekrivanja poškodovane strehe ne morejo enakovredno zaščititi svoje družine oziroma to lahko storijo samo pod znatno višjimi stroški in ostalimi strogimi pogoji. Kritično je ocenil dejstvo, da se le-ti postavljajo brez kakršnegakoli financiranja. Občina teh sredstev nima niti za svoje objekte, kaj šele kot pomoč in dodatek občanom ob obnovi zaščiteneh objektov. Predlagal je, da se v odlok vnese zmerno število spomenikov oziroma naj se zmanjša na minimalno raven ali loči po obdobju ali

kako drugače, z namenom, da jih bomo lahko vzdrževali in tudi kaj zgradili (trgovski objekt pri avtobusni postaji).

Miran DOKL, član občinskega sveta, je podal pripombe z namenom, da se naj ti predlogi ponovno proučijo in na tej podlagi ustrezno spremenijo Strokovne podlage za razglasitev kulturnih spomenikov lokalnega pomena za občino Gornja Radgona, ki jih je pripravil ZVKD in služijo za podlago predloga odloka občine. Navedel je naslednje predloge:

1. pri EŠD 6681 Gornja Radgona – Mestno jedro, EŠD 14273 Gornja Radgona – Prazgodovinska naselbina se izvzame širše območje sedanje avtobusne postaje s parc. št.: 1227/7, 650/5, 650/10, 650/4, 650/2, 650/8, 1227/1, 650/13, 649, 650/7, 650/6, 650/12, 650/15, 650/1, 1227/1, saj se objekti na predmetnih zemljiščih danes uporabljajo v poslovne namene. V Gornji Radgoni se na tem območju že koristi avtobusna postaja, trgovine na drobno ter parkirišče. Občina je tik pred pristopom k urejevanju središča mesta Gornja Radgona skladno z OPN, v katerem je zajeta obnova mestnega središča ter vključena obnova gradu Šahenturn. O tem so že potekali razgovori z zavodom za varstvo kulturne dediščine, kjer je bilo dogovorjeno, da se ohrani le grad Šahenturn, ostala površina pa je lahko pozidana za poslovne namene. Sama avtobusna postaja in izgrajeni trgovski lokali so bili zgrajeni po vojni, zato ne predstavljajo nobene zgodovinske in kulturne vrednote in je nesmiselno, da bi te pretirane omejitve povzročale zastoj urbanega urejanja mesta na tem območju. Glede na navedeno se naj pri EŠD 6686 Gornja Radgona - Grad Šahenturn predvideni varstveni režim spomenika omeji le do te mere, da se varuje osrednji del gradu, to je stolp gradu in del gradu vezanega na stolp (cca. 9 m vzhodno in zahodno); da so pri vseh posegih v tla objekta in terena ob njegovi zunanjsčini so obvezne arheološke raziskave; da je pri zasnovi novih objektov potrebno vzpostaviti primeren odnos do varovanega objekta in do območja pokopališča.
2. EŠD 6681 Gornja Radgona – Mestno jedro:
 - Ø naj se izloči parc.št.: 603/1, k.o. Gornja Radgona, saj je na predmetnem zemljišču postavljen objekt starega skladišča Mercatorja (brez zgodovinske in kulturne vrednote), kateri je v zelo slabem stanju oziroma je že delno porušen in kot takšen ogroža obiskovalce parkirišča ob stavbi.
 - Ø naj se izloči parc. št. 323 k.o. Gornja Radgona, na katerem je zgrajen objekt, ki je nekoč služil za poslovne namene (Putnik – brez zgodovinske in kulturne vrednote), je pa že več let prazen in v slabem stanju.
3. EŠD 6685 - Graščina Rotenturm Gornja Radgona, parc. št. 458/1, 458/2, 448, k.o. Hercegovščak se naj izvzamejo iz odloka. Objekt je v zelo slabem stanju, že deloma porušen, stavba ne služi svojemu namenu.
4. EŠD: 6708 - Admontski dvorec Gornja Radgona, parc.št.: 380/3, 380/6 – naj ostane varovan le objekt spomenika, naj se pa izvzamejo vsa ostala zemljišča (gospodarska poslopja okrog Admonda), na katerih se nahajajo le različni poslovni objekti, gospodarska poslopja in drugi pomožni objekti, ki ne predstavljajo nobene zgodovinske in kulturne vrednote.

Stanislav ROJKO, član občinskega sveta, je uvodoma podprl pripravo odloka v smeri varovanja kulturne dediščine za naše zanamce, ob uvodni obrazložitvi predstavnika ZVKD in podrobni seznanitvi z določili odloka, pa je bila njegova podpora odloku manjša. Predlagal je pripravo vsebine odloka na novo tako, da poleg upoštevanja javnega interesa poskušamo zagotoviti še finančna sredstva občanom, kot razliko sofinanciranja pri vzdrževanju takšnih objektov. Izpostavil je odnos države do kmetovalcev in njihove težave, omejitve in stroške pri obdelovanju zemlje na zaščitenih območjih, saj jim država glede na to, ne zmanjša višine davka. Podoben način in odnos države je tudi pri tem odloku. Opomnil je še na zelo široko označitev zemljiških parcel v grafični prilogi, ki bodo predstavljala težave (npr. pri izdajanju soglasij za gradnjo), zato je predlagal bolj točkovno opredelitev kulturnega spomenika.

Dušan ZAGORC, član občinskega sveta, je izrazil zadovoljstvo, da imamo po letu 1991 spet pripravljen nov odlok, ki poleg 97 objektov z evidenčno številko dediščine vsebuje tudi ogromno ostalih različnih podatkov od majhnih mejnikov in obeležij do velikih gradov. Izrazil je razumevanje za stroko, ki mora ščititi svoj interes, ne razume pa države, da ne prispeva denarja za obnovo. Opozoril je na nevarnost gibanja ob objektu Šahenturn, ki je blizu šole, kjer se že dalj časa niso izvajala nobena vzdrževalna in obnovitvena dela. Predlagal je sestavo komisije iz vrst občinske uprave, občinskega sveta in stroke, ki pregleda vse danes podane pripombe in pripravi čistopis odloka za drugo obravnavo. Svojo razpravo je zaključil z mnenjem in predlogom, da zanamcem pustimo tisto kar je dobro, kar pa ni dobro, pa opustimo.

Občinski svet Občine Gornja Radgona je na podlagi obravnave na 17. redni seji sprejel naslednji sklep:
»Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme predlog Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Gornja Radgona – prva obravnavo. Obravnavo predloga odloka traja

45 dni. Pri pripravi predloga odloka za drugo obravnavo se naj upoštevajo predlogi, ki so bili dani s strani Odbora za družbene dejavnosti in kako drugače izpostavljeni v razpravi.«

V času obravnave predloga odloka je s strani skupine članov občinskega sveta, in sicer Stanka Rojka, Branka Kluna in Roberta Žinkoviča, je predlagatelj odloka dne 30. 5. 2014, prejel naslednje pisne pripombe:

Ø Pri EŠD 14273 Prazgodovinska naselbina, se črta 2., 3., 4. in 7. alineja, doda pa se naslednje besedilo: »Poseganje v prostor in objekte potekajo na način, ki omogoča ohranitev vrednosti kulturnozgodovinskega spomenika«.

Podana je obrazložitev, da predlagan režim v osnutku odloka onemogoča obnovo zgornje avtobusne postaje.

Ø Pri EŠD 6674 Prazgodovinska naselbina – Grajski grič, se pri opisu črta 2., 3, 4., in 7. alineja, doda pa se nova alineja, in sicer: »Poseganje v prostor in objekte potekajo na način, ki omogoča ohranitev vrednosti kulturnozgodovinskega spomenika«.

Podana je obrazložitev, da predlagan režim v osnutku Odloka onemogoča, zlasti v urbaniziranem delu, posege v sodobne bivalne enote brez soglasij Zavoda za varstvo kulturne dediščine, kar nima nič skupnega z namenom razglasitve območja za kulturnozgodovinski spomenik (primer zaplet Zec). Predlagajo, da se stavbe, grajene po letu 1945 izvzamejo iz zaščitenega območja, saj so samostojne bivalne enote, ki ne vplivajo na objekte kulturne dediščine.

Ø Pri opisu režima »Gomilna grobišča« (EŠD 954, 933, 14278, 6683, 6675, 935, 949, 1476, 936, 14279, 937, 9673, 14275, 14276, 6677, 14277, 950, 6678, 940, 943) predlagajo, da se črta besedilo v drugi alineji: »pri čemer je potrebno preprečiti zaraščanje« z obrazložitvijo, da predlagan režim lastnikom zemljišč onemogoča normalno gospodarjenje, saj gre v večini primerov za gozdna zemljišča, kjer je zarast naravna in je v gozdu tudi osnovni namen. Predlagajo, da za vsa rimska grobišča v odloku pripravi nova kartna podlaga vplivnih območij, ki bo izrisana tako, da zajame le tisti del parcel, kjer dejansko rimsko grobišče: Menijo, da območje ne sme presegati razdalje 50. metrov od roba gomile. V obrazložitvi še navajajo, da gomile omejujejo lastnike večjih nepremičnin in enostavno razglaševanje varstvenega režima na celi parceli ali na skupini parcel pomeni je neskladno z duhom odloka, ki je naravnan k ohranitvi gomil. Nepotrebno je omejevati lastnike z varstvenim režimom na tistih delih parcel, kjer gomil ni.

Ø Pri opisu »Stavbe« predlagajo, da se varstveni režim v celoti črta. Menijo, da onemogoča obnovo in adaptacijo oz. otežuje prebivanje v takih objektih. Predlagajo, da se doda naslednje besedilo: »V primeru poseganja v objekte se med lastnikom, občino in zavodom sklene poseben dogovor, ki v primeru omejevanja lastnika, ki pomeni podražitev del za več kot 20% predračunske vrednosti del, zagotovi sofinanciranje. Sklenitev dogovora mora biti najpozneje v dveh letih od lastnikove pobude, sicer se režim obnove ali adaptacije omili do te meje, da predračunska vrednost del ne presega 20% primerljivih stroškov ob normalni izvedbi del brez omejitev. Predlagajo tudi, da se temeljito pregleda seznam objektov in smotrnost za katere se predlaga zaščita, saj se nekatere stavbe že podirajo.

Ø Pri opisu »Naselja in njihovi deli« se pri EŠD – 6681 Gornja Radgona - Mestno jedro predlagajo, da se za stavbe, grajene po letu 1945, uvede blažji režim kot za starejše stavbe, in sicer se pri tem EŠD doda besedilo, ki glasi: »Opis varstvenega režima za stavbe grajene po letu 1945:

- rušitev, nadomestna gradnja ali adaptacija se izvede na način, ki v ničemer ne zmanjšuje kulturno zgodovinske vrednote mestnega jedra;
- način gradnje poteka v skladu s projektnimi pogoji, ki jih izda Zavod za varstvo kulturne dediščine, ti pa lahko predstavljajo največ do 20% dražjo gradnjo od klasične«.

Menijo, da predlagani enotni varstveni režim območja onemogoča enostavnejše obnove, adaptacije ali celo rušitve mlajših stavb, ki danes kazijo podobo mestnega jedra (primer Putnik).

Ø Pri 9. členu se doda nov stavek, ki glasi: »V kolikor gre za razglasitev varstvenega režima na delu parcele, se tudi zaznamek v zemljiški knjigi opravi na način, ki opredeli, da gre le za del parcele«.

V času obravnave predloga odloka je na uradni spletni strani občine bilo dne 18. 4. 2014 objavljeno obvestilo, da se v času obravnave zbirajo pripombe na predlog odloka in Strokovne podlage za razglasitev kulturnih spomenikov lokalnega pomena za občino Gornja Radgona, ki jih je pripravil Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor (UPB november 2013), katere so podlaga predmetnega odloka občine. Vsi zainteresirani so bili pozvani, da lahko v času obravnave (do 1. 6.2014) podajo pripombe v pisni obliki na naslov občine.

Poleg tega je predlagatelj v času obravnave predloga Odloka vsem lastnikom kulturne dediščine iz predlaganega odloka ponovno posredoval obvestilo o možnosti vnovične podaje morebitnih pripomb na strokovne podlage, ki so osnova za predlog odloka.

Občina je vsled temu prejela še dvanajst takšnih vlog lastnikov.

Pripombe iz razprave na seji občinskega sveta, ostale prejete pripombe svetnikov in prejete pripombe lastnikov v času obravnave ter dodatne pripombe in vprašanja predlagatelja, je občinska uprava z dopisom posredovala na Zavod za varstvo kulturne dediščine, OE Maribor.

S strani Zavoda za varstvo kulturne dediščine, OE Maribor, kot pripravljavca strokovnih podlag, ki so ključna podlaga predloga Odloka, so bile podane naslednje povratne obrazložitve, z dne 19. 6. 2014:

»Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS 16/08, 111/13) smo pregledali posredovane pripombe ter opravili potrebne terenske ogleda in razgovore s posameznimi lastniki. Na osnovi navedenega je naše stališče do pripomb naslednje:

- **Hercegovščak - Zemljičeva hiša (EŠD 18053)** se ne razglasi za kulturni spomenik, saj je od priprave strokovnih podlag do postopka sprejemanja odloka spremenjena; status hiše ostaja kulturna dediščina in se varuje na osnovi predpisov prostorskega plana.
- **Gornja Radgona - Grad (EŠD 150)** – pripombe Radgonskih gorc d.d. ni možno upoštevati, saj je veduta gradu izrazita prostorska dominantna. V varstvenem režimu je opredeljeno, da so posegi možni na način, da morebitne novogradnje ne bodo posegle v veduto spomenika. Smatramo, da so določene rešitve tudi ob obveznem upoštevanju prostorske zakonodaje možne, vendar je potrebno morebitne gradbene posege predhodno uskladiti.
- **Spodnja Ščavnica - Domačija Jagarič (EŠD 18377)** – predloga ni možno upoštevati, saj je bilo lastniku pred leti izdano kulturnovarstveno soglasje za gradnjo nove stanovanjske hiše z namenom, da se stara domačija ohrani; domačija ima po strokovnih kriterijih vse lastnosti, ki so osnova za status kulturnega spomenika.
- **Spodnji Ivanjci - Borkov (Bračkov mlin) (EŠD 18039)** še danes predstavlja veliko in urejeno stavbo, ki od svojega nastanka (1849) do danes ni spremenila svoje funkcije. Mlin ima vse lastnosti pomembne kulturne dediščine in je eden redkih, nekoč številnih, potočnih mlinov v Občini Gornja Radgona. Prav tako je zanimiva gradbena in tehnična zgodovina objekta, saj je mlin bil deležen številnih predelav in izboljšav (zamenjava vodnih koles, francisova turbina, holzgas, diesel motor...) in na takšen način prikazuje tudi tehnološki razvoj same dejavnosti.
- **Gornja Radgona - Admontski dvorec (EŠD 382):** pripombi podjetja VAR d.o.o. je možno delno ugoditi, tako da se iz zavarovanega območja Admontskega dvorca izločijo parcelne številke 380/4, 380/5 in 382, kjer je obstoječa trafo postaja, vendar še vedno ostajajo znotraj zavarovanega območja kulturnega spomenika Gornja Radgona-Mestno jedro (EŠD 6681). Gospodarskega poslopja od dvorca ne glede na njegovo trenutno stanje ni možno ločiti, saj je bil vseskozi sestavni del kompleksa: namembnost gospodarskega poslopja mora biti v povezavi z dvorcem: glede na stanje gospodarskega objekta dopuščamo možnost gradnje novega objekta, vendar bodo pred tem izpeljani vsi potrebni postopki. Morebitna porušitev objekta je namreč v pristojnosti Ministrstva za kulturo.
- **Gornji Ivanjci - Breznikova vila (EŠD 22222):** vila z gospodarskim poslopljem ima ne glede na trenutno stanje še zmeraj lastnosti, da jo predlagamo za kulturni spomenik; za ureditev stanja v zemljiški knjigi so dolžni poskrbeti lastniki sama ureditev pa nima povezave s statusom.
- **Ivanjševci pri Ščavnici - Domačija Počepan (EŠD 27482):** se ne razglasi za kulturni spomenik, saj je od priprave strokovnih podlag do postopka sprejemanja odloka spremenjena; status hiše ostaja kulturna dediščina in se varuje na osnovi predpisov prostorskega plana.
- **Norički Vrh - Kunejev dvorec (EŠD 7610):** parcele 32/11, 32/12 in 32/13 k.o. Police so bile predmet urejanja, saj so bile rastline na parcelah sajena načrtno in istočasno. Še posebej pa so pomembne kot območje, ki centralnemu objektu z arhitektonskim vrtom oblikuje naravno zaledje in okvir, ter ga tako prostorsko loči od historične ruralne (danes pretežno urbanizirane) krajine; enako velja za parcele 1113, 1114, 1236 k.o. Gornja Radgona in 32/14 k.o. Police. Ne glede na trenutno stanje, je celoten kompleks (park), ki je tudi v postopku spomenika državnega pomena potrebno ohraniti kot kulturni spomenik na lokalni ravni.
- Enote kulturne dediščine **Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 4 (EŠD 6699), Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 9 (EŠD 6701) in Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 13 (EŠD 6704)** so po obstoječem odloku že kulturni spomeniki. Navedeni objekti imajo vse lastnosti kulturnih spomenikov, zato se s spremembo statusa na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS 16/08, 111/13) ne strinjamo.
- **Gornja Radgona - Hiša Maistrov trg 4 (EŠD 6741)** – ima status memorialnega kulturnega spomenika in takšen status ohranja tudi v bodoče, čeprav je bilo medtem gospodarsko posloplje delno porušeno.

Območje spomenika ni v neposredni povezavi z namensko rabo prostora, saj je prostorski plan povsem drugi dokument«.

Glede dodatnih pripomb in vprašanj predlagatelja glede strokovnih podlag, pa je ZVKD, OE Maribor, podal naslednje stališče:

»Za obliko odloka je pristojna Občinska uprava, ki vodi postopek razglasitve in obravnave na občinskem svetu. Enote kulturne dediščine, ki se po veljavnem Odloku o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju Občine Gornja Radgona (Uradne objave 2/91) imele status kulturnega spomenika in jih v novem odloku ne bo več, imajo še vedno status kulturne dediščine in se varujejo na osnovi predpisov prostorskega plana občine. Za tiste objekte, ki jih v naravi ni več, bomo po uradni objavi novega odloka izvedli postopek izbrisa iz registra nepremične kulturne dediščine pri Ministrstvu za kulturo. Zaznamba v zemljiški knjigi se ne izvede za spomeniška območja razen za arheološka najdišča, kar v primeru Gornje Radgone pomeni, da v zemljiško knjigo ni potrebno vpisovati parcel, ki so znotraj spomenika Gornja Radgona – Mestno jedro (EŠD 6681). Pri parcelah, ki se pojavljajo večkrat npr. pri EŠD 6674 in 150 se zavarovana parcela tako vpiše samo enkrat.

V zvezi z razpravo na seji občinskega sveta, so bila s strani ZVKD podana naslednja stališča:

V razpravi, ki je sledila uvodni predstavitvi so bila predstavljena večinoma stališča, na kateri bi lahko v nadaljevanju točke dnevnega reda odgovorili, v kolikor bi bilo predstavniku to omogočeno, vendar ni dobil priložnosti. V zvezi s pripombami, ki se nanašajo na sofinanciranje obnove kulturnih spomenikov je bila posredovana možnost, da tudi občina sprejme ustrezno finančno postavko v občinskem proračunu. Izvzem določenih parcel v zavarovanem območju ni možen, saj potem ni mogoče vzpostaviti varstvenega režima. Objekt Putnik je možno porušiti in na njegovem mestu postaviti ustrezno novogradnjo, ki bo zaključila ta del mestnega območja. Območje obstoječe avtobusne postaje je zavarovano kot prazgodovinska naselbina, zato je obstoječo avtobusno postajo možno bodisi prestaviti na drugo lokacijo ali pa nadomestiti s sodobnim posegom, ki z višino ne bo presegal terena za objektom, kar praktično glede višine pomeni obstoječe stanje. Za Mercator je bilo že izdano soglasje za rušitev objektov ob Pokopališki cesti. Objekt **Gračina Rotenturn (EŠD 6685)** spada med najstarejše in najpomembnejše kulturne spomenike v Gornji Radgoni, zato statusa ni možno spremeniti.

Ponovno se je preverilo območje kulturnega spomenika **Gornja Radgona – mestno jedro (EŠD 6681)**. Na osnovi dodatne analize prostora se je območje mestnega jedra zmanjšalo tako, da se zaključijo z Admontskim dvorcem, območju kulturnega spomenika **Gornja Radgona - Grad Šahenturm (EŠD 6686)** pa se je dodalo vplivno območje, ki obsega območje zavarovanega kulturnega spomenika **Gornja Radgona - Prazgodovinska naselbina (EŠD 142732)**«.

Dne 19. 6. 2014 je ZVKD je na občino posredoval naslednji odgovor:

»Na osnovi strokovnih podlag za kulturni spomenik ne predlagamo naslednjih sedaj še obstoječih kulturnih spomenikov:

- Črešnjevci - Gralova zidanica (EŠD 67289)
- Črešnjevci - Ritonjeva zidanica (EŠD 6736)
- Črešnjevci - Spominska plošča Antonu Kremplju (EŠD 6739)
- Črešnjevci - Koratov grad (EŠD 6745)
- Gornja Radgona - Hiša Šlebingerjev breg 2 (EŠD 6713)
- Gornja Radgona - Hiša Šlebingerjev breg 3 (EŠD 6714)
- Gornja Radgona - Prazgodovinsko gomilno grobišče (EŠD 14272)
- Lokavci - Domačija Jančar (EŠD 1475)
- Lokavci - Elblova viničarija (EŠD 413)
- Očeslavci - Spominska plošča na Tothovem mlinu (EŠD 1004)
- Spodnji Ivanjci - Hiša Spodnji Ivanjci 7 (EŠD 996)
- Zbigovci - Hiša Zbigovci 2 (EŠD 1007).

Na osnovi teh sprememb je ZVKD posredoval nove Strokovne podlage za razglasitev kulturnih spomenikov lokalnega pomena za občino Gornja Radgona (verzija junij 2014), z vsemi prej navedenimi spremembami, ki so v celoti povzete v 5. členu predloga odloka, in sicer:

- Ø za kulturni spomenik se ne predlaga EŠD: 6728 Črešnjevci - Gralova zidanica;
- Ø za kulturni spomenik se ne predlaga EŠD: 18053 Hercegovščak - Zemljičeva hiša;
- Ø za kulturni spomenik se ne predlaga EŠD: 27482 Ivanjševci pri Ščavnici - Domačija Počepan;
- Ø pri kulturnem spomeniku EŠD: 6727 Črešnjevci - Koroščeva vila sta pri lokaciji dodani parc. št. 732/3, 733/2;

- Ø pri kulturnem spomeniku EŠD: 6686 Gornja Radgona - Grad Šahenturn je dodano vplivno območje spomenika z opisom vplivnega režima za vplivno območje;
- Ø pri kulturnem spomeniku EŠD: 6681 Gornja Radgona - Mestno jedro se je območje mestnega jedra zmanjšalo tako, da se zaključi z Admontskim dvorcem (prej je bilo zajeto območje kulturnega spomenika vse do vključno avtobusne postaje);
- Ø na novo se dodaja kulturni spomenik EŠD: 6747 Gornja Radgona – Železniška postaja.

Po skupnih sestankih in usklajevanjih v zvezi s sprejetjem odloka, nazadnje v mesecu januarju 2015, je bilo odprtih vrsta vprašanj in negotovosti, predvsem glede varstvenega režima za arheološko dediščino. S strani ZVKD so nam v zvezi s tem dne 9. 1. 2015 posredovali pisni odgovor, ki glasi: »Po pregledu varstvenega režima za arheološko dediščino smo se odločili, da režima v strokovnih podlagah ne bomo spreminjali, saj v primeru posegov ali urejanja teh spomenikov tako še napišemo kulturnovarstvene pogoje, ki so podrobnejši od varstvenega režima.«

Dodatnih pisnih obrazložitev s strani ZVKD, OE Maribor občina ni prejela.

V skladu s 83. členom Poslovnika Občinskega sveta Občine Gornja Radgona mora občinski svet do prenehanja mandata svojih članic in članov praviloma zaključiti vse postopke o predlaganih splošnih aktih občine. V primeru, da postopki niso zaključeni, občinski svet v novi sestavi na predlog župana odloči, o katerih predlogih za sprejem občinskih splošnih aktov bo postopek nadaljeval, katere začel obravnavati znova ter katerih ne bo obravnaval.

Glede na navedeno župan kot predlagatelj predlaga Občinskemu svetu Občine Gornja Radgona, da se obravnava tega predloga odloka nadaljuje, ter da predlog Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Gornja Radgona – druga obravnava, obravnava in sprejme.

PREDLOG SKLEPA:

1. Občinski svet Občine Gornja Radgona sprejme predlog Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Gornja Radgona – druga obravnava.
2. Pred objavo odloka v Uradnem glasilu Občine Gornja Radgona, lokalni časopis Preprih, opravi ZVKD, OE Maribor tehnično revizijo vseh parcelnih številkih navedenih v odloku in se za objavo le-te korigira s stanjem na dan sprejema odloka.
3. ZVKD, OE Maribor občini dostavi tudi revidirane končne verzije izvornikov načrtov, ki so sestavni del tega odloka v skladu z 10. členom odloka.

Gornja Radgona, januar 2015

PRIPRAVILA:

OBČINSKA UPRAVA

(vsebina 5. člena predloga odloka je v celoti povzeta iz strokovnih podlag, ki jih je pripravil ZVKD, OE Maribor)

ŽUPAN

OBČINE GORNJA RADGONA

Stanislav ROJKO, l.r.

PREGLEDNI SEZNAM SPOMENIKOV IZ ODLOKA:

a) Arheološka najdišča

- EŠD: 14273, Ime enote: Gornja Radgona - Prazgodovinska naselbina
EŠD: 6674, Ime enote: Gornja Radgona - Prazgodovinska naselbina »Grajski grič«
- EŠD: 954, Ime enote: Gornji Ivanjci - Gomila Ižmenska dobrava
EŠD: 14280, Ime enote: Gornji Ivanjci - Gomila I
EŠD: 933, Ime enote: Gornji Ivanjci - Gomila II
EŠD: 14278, Ime enote: Gornji Ivanjci - Gomilno grobišče »Ižmenska dobrava«
- EŠD: 6683, Ime enote: Hercegovščak - Rimska gomila
EŠD: 6675, Ime enote: Hercegovščak - Rimsko gomilno grobišče
EŠD: 935, Ime enote: Kunova - Rimsko gomilno grobišče
EŠD: 949, Ime enote: Lastomeri - Rimskodobna gomila I
EŠD: 1476, Ime enote: Lastomeri - Rimskodobna gomila II
EŠD: 936, Ime enote: Lastomeri - Rimsko gomilno grobišče
EŠD: 14279, Ime enote: Lokavci - Gomilno grobišče »Ivanjševska dobrava«
- EŠD: 937, Ime enote: Očeslavci - Gomila
EŠD: 9673, Ime enote: Očeslavci - Gomilno grobišče »Gomile«
EŠD: 14275, Ime enote: Podgrad - Gomila I
EŠD: 14276, Ime enote: Podgrad - Gomila II
EŠD: 6677, Ime enote: Podgrad - Gomila III
EŠD: 14277, Ime enote: Podgrad - Gomila IV
EŠD: 950, Ime enote: Ptujška Cesta - Rimska gomila
EŠD: 6678, Ime enote: Spodnja Ščavnica - Gomilno grobišče
EŠD: 940, Ime enote: Spodnji Ivanjci - Rimsko gomilno grobišče
EŠD: 943, Ime enote: Stavešinski Vrh - Rimsko gomilno grobišče

b) Stavbe

- EŠD: 18055, Ime enote: Črešnjevci - Domačija Šantl
EŠD: 6727, Ime enote: Črešnjevci - Koroščeva vila
EŠD: 18059, Ime enote: Črešnjevci - Vila Holt
EŠD: 22222, Ime enote: Gornji Ivanjci - Breznikova vila
EŠD: 18376, Ime enote: Gornji Ivanjci - Domačija Breznik
EŠD: 27521, Ime enote: Gornji Ivanjci - Domačija Pivar
EŠD: 6708, Ime enote: Gornja Radgona - Admontski dvorec
EŠD: 2989, Ime enote: Gornja Radgona - Cerkev sv. Petra
EŠD: 150, Ime enote: Gornja Radgona - Grad
EŠD: 6686, Ime enote: Gornja Radgona - Grad Šahenturn
EŠD: 6685, Ime enote: Gornja Radgona - Graščina Rotenturm
EŠD: 6692, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Jurkovičeva 5
EŠD: 6693, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Jurkovičeva 9
EŠD: 6694, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Jurkovičeva 17
EŠD: 6695, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Jurkovičeva 19
EŠD: 6696, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Jurkovičeva 21, 23
EŠD: 6697, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Jurkovičeva 25
EŠD: 6698, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 3
EŠD: 6699, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 4
EŠD: 6700, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 5, 4a
EŠD: 6701, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 9
EŠD: 6702, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 11
EŠD: 6704, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 13
EŠD: 6703, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 14
EŠD: 6705, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Kerenčičeva 16
EŠD: 6706, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Lackova 17
EŠD: 6709, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Partizanska 12
EŠD: 27312, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Partizanska 13
EŠD: 6710, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Partizanska 17, 19, Panonska 2
EŠD: 6711, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Partizanska 26
EŠD: 24158, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Partizanska 45
EŠD: 6720, Ime enote: Gornja Radgona - Kužno znamenje
EŠD: 6712, Ime enote: Gornja Radgona - Smodniški stolp
EŠD: 27534, Ime enote: Gornja Radgona - Vila Breznik
EŠD: 6707, Ime enote: Gornja Radgona - Špital
EŠD: 6691, Ime enote: Gornja Radgona - Župnišče
EŠD: 18052, Ime enote: Hercegovščak - Borovičeva zidanica
EŠD: 18054, Ime enote: Hercegovščak - Kolblova zidanica
EŠD: 959, Ime enote: Negova - Cerkev Marijinega rojstva
EŠD: 18378, Ime enote: Negova - Trojnerova hiša
EŠD: 18051, Ime enote: Podgrad - Domačija Jagarič
EŠD: 6733, Ime enote: Police - Kodeličeva zidanica
EŠD: 6730, Ime enote: Police - Rezačeva vila
EŠD: 18057, Ime enote: Ptujška Cesta - Vrečova zidanica
EŠD: 18377, Ime enote: Spodnja Ščavnica - Domačija Jagarič
EŠD: 995, Ime enote: Spodnji Ivanjci - Domačija Lešnjak
EŠD: 18047, Ime enote: Zagajski Vrh - Ajlečova klečaja

EŠD: 18060, Ime enote: Zbigovci - Kovačeva hiša

c) Naselja in njihovi deli

EŠD: 6681, Ime enote: Gornja Radgona - Mestno jedro

d) Stavbe s parki in vrtovi

EŠD: 7610, Ime enote: Norički Vrh - Kunejev dvorec in vrt

e) Drugi objekti in naprave

EŠD: 6747, Ime enote: Gornja Radgona – Železniška postaja
EŠD: 7374, Ime enote: Ivanjski Vrh - Frasov mlin
EŠD: 18039, Ime enote: Spodnji Ivanjci - Borkov mlin

f) Spominski objekti ali kraji

EŠD: 6719, Ime enote: Črešnjevci - Kip sv. Mateja
EŠD: 6718, Ime enote: Črešnjevci - Znamenje
EŠD: 77, Ime enote: Črešnjevci - Rojstna hiša Petra Dajnka
EŠD: 6738, Ime enote: Črešnjevci - Spomenik Mariji Rožman
EŠD: 6742, Ime enote: Gornja Radgona - Grob Maistrovih borcev
EŠD: 15291, Ime enote: Gornja Radgona - Grob padlih talcev
EŠD: 6741, Ime enote: Gornja Radgona - Hiša Maistrov trg 4
EŠD: 18303, Ime enote: Gornja Radgona - Spomenik NOB
EŠD: 27499, Ime enote: Ivanjševski Vrh - Znamenje
EŠD: 454, Ime enote: Mele - Kužno znamenje
EŠD: 27535, Ime enote: Negova - Kip sv. Janeza Nepomuka
EŠD: 965, Ime enote: Orehovski Vrh - Kapelica s skupino Križanja
EŠD: 27505, Ime enote: Orehovski Vrh - Znamenje
EŠD: 964, Ime enote: Očeslavci - Znamenje
EŠD: 6743, Ime enote: Police - Spomenik Francu Horvatu
EŠD: 27507, Ime enote: Police - Znamenje
EŠD: 968, Ime enote: Ptujška Cesta - Znamenje
EŠD: 967, Ime enote: Ptujška Cesta - Znamenje sv. Janeza Nepomuka
EŠD: 973, Ime enote: Zbigovci - Znamenje
EŠD: 27522, Ime enote: Zbigovci - Znamenje pri hiši Zbigovci 68